

Ühitatud juhtimisega koolide koostöömudel

Paljudele Väike-Maarja inimestele tekitab sõnapaar "integreeritud kool" terve hulga küsimusi. Selle aluseks on teadmatus. Tegelikuses toob idee elluviimine kaasa palju väiksemaid muutusi, kui esmapilgul võiks arvata. Meie vald on selle mudeli rakendamisega tege lenud juba ligikaudu kaheksa aastat. Integreeritud kooli areng ja eesmärgid on kirjas valla arengukavas (lisa 4) ning sel teel on liigutud ka jõudsalt edasi. 2004. aastal munitsipaliseeriti kutseõppekeskus ning vald sai lõpuks otsustusõiguse kooli edaspidise saatuse suhtes.

Tänapäeval on üldine tendents, et pärast põhikooli lõpetamist eelistab enamus lastest ka lapsevanemate tungival soovil jätkata õpinguid gümnaasiumis. Arvan, et see on täiesti põhjendatud nende õpilaste puhul, kelle eesmärk on edasi õppida kõrgkoolis. Laste jaoks, kelle edasijõudmine õpingutes ei ole eriti edukas ja kes ei soovi kõrgkooli astuda, on gümnaasiumis õppimine oma moodi umbteeks.

Kui kutsekeskkooli või kutsekooli lõpetanud õpilased täisikka jõudnuna astuvad ellu juba iseseisvate inimestena, kellele omandatud kutseoskus annab ka teatud valikuvabaduse, siis gümnaasiumi vaevalt läbi vedanud eakaaslastel on märksa halvemas seisus. Kõrgkoolis õppimine käib üle jõu, samas ametioskus puudub ja avatud tööturul keegi neid eriti ei oota. Muidugi annab gümnaasiumi haridus parema üldhariduse nii humanitaar- kui ka reaalai-

netes siis, kui õppetöösse suhtutakse tõsiselt ja eesmärk on edasi õppida. Kui see aga puudub, on väga mõistlik, kui laps koos vanematega väga tõsiselt mõtleb oma võimalustele, soovidele, ambitsioonidele või nende puudumisele ning langetab realistlikult otsuse kutseõppe kasuks. Siis ei ole kolme aasta pärast vaja tehtud otsust kahetseda, sest amet on olemas ja jalad kindlalt maas. Samas ei ole kuhugi kadunud võimalus edasi õppida ka kõrgkoolis. Kui õpilasel läheb kutsekeskkoolis väga hästi ning tal tekib soov ülikoolis oma haridusteed jätkata, siis on tal praegu see võimalus olemas.

Jätkates aasta jooksul õpinguid üldainetes ja jõudes niiviisi samale tasemele gümnaasiumi lõpetajatega, saab nendega võrdsetel alustel kõrgkooli konkureerida. Juba omandatud eriala edasi õppides ollakse selgelt eelistatud olukorras.

Paljudes Euroopa riikides on gümnaasiumi ja kutseõppe asutusi erineval moel püütud integreerida ja see on andnud ka silmnähtavaid tulemusi. Meile kõige sobivam ja lähedasem on Soome variant, kus juba 1992. aastal võeti selge suund kutseõppe ja üldhariduse tihedale koostööle. Alates 1998. aastast on soomlastel koos kutseharidusega võimalus omandada ka gümnaasiumi haridus. Niiviisi tagati õpilaste suurem vabadus valida õppekavade raamides õppemooduleid teistest haridusvormidest. Kui Väike-Maarja vallikogu delegatsioon käesoleva aasta aprillis Hausjärvi

vallas külas käis, siis Hausjärvi kutseõppekeskuses võisime seda oma silmaga näha. Soomlased alustasid varem ja nemad saavad juba vilju maitsta. Nende jaoks on kutseõpe leidnud väärilise koha hariduselus ja koostöö kutseõppe ning üldhariduse vahel on saanud isenesest mõistetavaks. Lääne-Viru maakonnaplaneeringus (1999-2010) nähakse ette integreeritud kooli loomist Väike-Maarja õppekeskuse ja gümnaasiumi baasil.

Gümnaasiumi ja õppekeskuse olemasolu ja ligistikku paiknemine meie vallas annab Väike-Maarjale olulise eelise näiteks Tamsalu, Kadrina ja Haljala gümnaasiumidega võrreldes, kus selline paindlik koostöövõimalus puudub. Seda asjaolu tuleks maksimaalselt ära kasutada. Paljud Rakvere gümnaasiumides õppivad lapsed kasutavad Rakvere kutsekeskkooli poolt pakutud võimalust omandada kolme aasta jooksul kutseõppe tunnistus mingil valitud erialal koormusega üks kord nädalas. Seegi näitab ilmekalt koostööd Rakveres kahe koolimudeli vahel. Arvestades hetkesituatsiooni ning mõeldes tõsiselt tulevikule, tuleks lähtuda kriteeriumidest, millest allpool kirjutan.

Kahe kooli ühendamine ühe direktori juhtimise alla aitab ületada mitmeid koolidevahelist koostööd takistavaid tegureid, kaasa arvatud lihtsalt soovimatust koostööd teha, kui see esmapilgul ei tundu olevat kasulik. Koolide juhtimine ühe juhiga kaotab pinged ühise õpilaskodu kasutamisel, vähen-

Täna lehes:

- Koolide koostöömudelist lk 1
- Vallavolikogus arutatu lk 2
- Vallavalitsuses arutatu lk 2, 3
- Valla üldplaneering lk 4
- VMPSi veerg lk 5
- Kauni Kodu konkursi reglement lk 6
- Kooliteated lk 7, 14, 15, 16
- Kultuuriteated lk 9, 10, 13,
- Sporditeated lk 11, 12, 17
- Pandivere Paeriik lk 18
- Kirikuteated lk 19

dab erinevaid kooskõlastusi, lõpevad mitmesugused rendi- ja lepingulised suhted. Kaks kooli muutuvad konkurentidest koostööpartneriteks. See tagab koolidevahelise koostöö efektiivsuse ja ratsionaalsuse. Kaob konkurents ka õpilaste osas. Õpilaste liikumine üldharidusest kutseharidusse ja vastupidi on mugavam ja paindlikum. Kindlasti avarduvad õpilaste võimalused, sest täiendõppeosakond ja tugiteenuste osakond teenindavad mõlemat kooli. Toimivad ka tööõpetuse klassi, aula ja võimla ühine kasutamine. Gümnaasiumi haridus ei jää selles koolisüsteemis teisejärguliseks. Mõlemad koolid jäävad juriidiliselt iseseisvateks, toimivad iseseisvate õppekavade alusel ja koolide nimetused Väike-Maarja Gümnaasium ja Väike-Maarja Õppekeskus säilivad. Selline koolimudel eeldab kahtlemata juhtkonna kompetentsust nii üld- kui ka kutsehariduses (mõlemat kooli jäävad juhtima direktori asetäitjad), et mitte teha otsuseid ühe koolitüübi kasuks.

Integreeritud kooli selli-

sena, nagu me seda kaheksa aastat tagasi ette kujutasime, ei tule. Praegu kehtiv seadusandlus seda ei võimalda. Soovi ja tahtmise korral saame hetkel võtta eesmärgiks rakendada 2007. aasta sügisel ühitatud juhtimisega koolide koostöömudeli, mis on teadlikult suunatud tulevikku, et luua meie valla noortele innovaatilisemad ja paindlikumad tingimused enese leidmiseks ja kehtestamiseks elus.

Jüri AAVIK,

vallavolikogu haridus- ja kultuurikomisjoni esimees

VALLAVOLIKOGUS

24. mail 2006. a

1. Üldplaneeringu ülevaatamine

OTSUSTATI algatada Väike-Maarja valla uue üldplaneeringu koostamine ning tunnistada kehtetuks Avanduse Vallavolikogu 19.04.2000. a otsus nr 8 "Üldplaneeringu algatamine" ja Väike-Maarja Vallavolikogu 28.05.2003. a otsuse nr 27 "Üldplaneeringu ülevaatamine" p 1.

2. Katastriüksusele sihtotstarbe määramine

OTSUSTATI määrata Väike-Maarja vallas Kärü külas asuva riigi omandisse jätmiseks moodustatava M 1059 A katastriüksuse sihtotstarbeks maatulundusmaa.

3. Simuna alevikus Allee tn 9-

19 asuvate ruumide tasuta kasutada andmine Tiia Liivalaid OÜle **OTSUSTATI** anda Tiia Liivalaid OÜle tasuta kasutamiseks Simuna alevikus Allee tn 9-19 asuvad ruumid meditsiiniteenuse osutamiseks.

4. Garantii andmine Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusele

Väike-Maarja vald on esitanud "Eesti riikliku arengukava Euroopa Liidu struktuurifondide kasutuselevõtuks – ühtne programmdokument aastateks 2004-2006" meetme 4.6 "Kohalik sotsiaal-majanduslik areng" osa 4.6.1 "Kohaliku füüsilise elukeskkonna arendamine" alusel Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusele projekti (registreerimisnumber EU24240) "Väike-Maarja Integreeritud Kooli võimla renoveerimine".

OTSUSTATI: arvestades eelnevat, tagab Väike-Maarja vald projekti

tulemusena loodud või soetatud vara säilimise ja avaliku kasutamise taotluses ja taotluse rahuldamise otsuses toodud eesmärkidel ja tingimustel viie aasta jooksul alates taotluse rahuldamise otsuse tegemisest. Väike-Maarja vald kohustub nimetatud vara osas mitte sooritama tehinguid, mis annavad nimetatud aja jooksul mõnele isikule või asutusele põhjendamatu eeliseisundi.

5. Tegevuskava koostamine uue koolimudeli rakendamiseks Väike-Maarja Gümnaasiumi ja Väike-Maarja Õppekeskuse baasil OTSUSTATI

vallavalitsusel koostada tegevuskava uue koolimudeli rakendamiseks Väike-Maarja Gümnaasiumi ja Väike-Maarja Õppekeskuse baasil aluseks võttes Raili Sirgmetša magistriröö "Üldhariduskooli ja kutseõp-

peasutuse koostöömudel Väike-Maarja Gümnaasiumi ja Õppekeskuse näitel".

vallavalitsusel esitada tegevuskava vallavolikogu järgmisele istun- gile kinnitamiseks.

Info

Vallavanem Olev Liblikmann andis infot omavalitsusliidu üldkoosolekul arutlusel olnud teemade kohta: jäätmeäitluskeskus, alaealiste turvakodu loomine Tapale, maakonna arengustrategia koostamine (mille kõrval koostatakse arengukavad kõigile põhilistele valdkondadele), kohalike teede registri koostamine.

Samuti tutvustas vallavanem val- la üritusi (Simuna kihelkonna päe- vad, külakonverentsid Kännukülas ja Kärus, Pandivere päev, naisekand- misvõistlus).

VALLAVALITSUSES

18. mail 2006. a

1. OÜ Pandivere Vesi juhatuse aruanne tehtud tööst

OÜ Pandivere Vesi juhatuse liige Rein Saarepere kandis ette eelmisel aastal tehtud suurematest töödest ning andis ülevaate tööst, mis on vaja järgnevatel aastatel ära teha. Informatsioon võeti teadmiseks.

2. OÜ Pandivere Vesi majandusaasta aruande kinnitamine

OTSUSTATI kinnitada OÜ Pandivere Vesi 2005. aasta majandus- aasta aruanne.

3. OÜ Pandivere Vesi kasumi jaotamise otsustamine

OTSUSTATI kinnitada OÜ Pandivere Vesi 2005. aasta majandus- aasta kasum summas 105 859 krooni ja kanda majandusaasta kasum koos eelmise perioodi jaotamata kasumiga 479 275 krooni, kokku 585 134 krooni jaotamata kasumiks.

4. OÜ Pandivere Vesi juhatuse liikmete tagasikutsumine ja uute juhatuse liikmete valimine

OTSUSTATI kutsuda tagasi OÜ Pandivere Vesi juhatuse liikmed Vello Hurt, Rein Saarepere, Vello Paas ja Kaarel Moisa ning valida OÜ Pandivere Vesi juhatuse liikmeteks Kaarel Moisa, Jaan Nummert ja Mati Kanarik.

5. OÜ Pandivere Vesi juhatuse liikmetele tasu määramine

OTSUSTATI määrata OÜ Pandivere Vesi juhatuse liikmetele tasuks 1500 krooni kuus.

6. OÜ Pandivere Vesi audiitori valimine

OTSUSTATI valida OÜ Pandivere Vesi audiitoriks audiitorbüroo ELSS AS.

23. mail 2006. a

1. Tegevuskava koostamine uue koolimudeli rakendamiseks – eel- nõu volikogu istungile

OTSUSTATI esitada otsuse eel- nõu volikogu istungile.

2. Maaküsimused

Kinnitati

· Kärü külas asuvate kogupinna- ga 5329 m² suuruste KÜLAVAHE katastriüksuste UNO LUHTile ja ALEKSANDR TALJALE ostueesõigusega erastamise eeltoimingud;

· Rastla külas asuva 0,72 ha suu- ruse PÄRNAPUU katastriüksuse ANNA ZUBAREVAle ostueesõiguse- sega erastamise eeltoimingud;

· Pikevere külas asuva 2,11 ha suuruse KASELEHE katastriüksuse TIUU AHILE, HEINO EELMAALE ja ENNO EELMALE ostueesõiguse- ga erastamise eeltoimingud;

· Kärä külas asuva 48,37 ha suu- ruse TAARAHIE katastriüksuse EUGEN SIKOVile ostueesõiguse- ga erastamise eeltoimingud;

· Nõmme külas asuvast vabast põllumajandusmaast 21,84 ha suu- ruse HEINA katastriüksuse moodus- tamine erastamiseks ASile DINER;

· Vorsti külas asuvast vabast põl- lumajandusmaast 20,51 ha suuruse PÖLLU katastriüksuse moodustami- ne erastamiseks ASile DINER;

· Nõmme külas asuvast vabast põllumajandusmaast 7,04 ha suu- ruse RISTIKU katastriüksuse moodus- tamine erastamiseks ASile DINER;

· Triigi külas asuva KASETUKA katastriüksuse jagamine.

3. Aadressi määramine

OTSUSTATI määrata Simuna alevikus asuva Elion Ettevõtte ASile kuuluva hoone aadressiks Pargi tn 6.

4. Kauni Kodu konkursi regle- ment

OTSUSTATI kinnitada konkur- si "Kaunis kodu" reglement.

5. Viru veemajanduskava koos- kõlastamine

OTSUSTATI kooskõlastada Viru alamvesikonna veemajanduska- va.

6. Külaliikumise toetuse mää- ramine

OTSUSTATI eraldada Pudivere küla seltsile toetust summas 10 000 krooni.

7. Kirjalike nõusolekute andmi- ne

OTSUSTATI:

· anda kirjalik nõusolek Tarvo Klaasimäele väikeehitise püstitami- seks ehitusaluse pindalaga 58,6 m² aadressil Kesknurme Kännuküla küla Väike-Maarja vald;

· anda kirjalik nõusolek Are Ilve- sele elamu renoveerimiseks aadres- sil Kolde 1 Väike-Maarja alevik.

8. Ehitusloa väljastamine

OTSUSTATI väljastada Fortum Termest ASile ehitusloa tehnosüs- teemide muutmiseks aadressil Pikk 1, Säte 1 ja 1A Väike-Maarja ale- vik.

9. Vähempakkumiste tulemus- te kinnitamine

OTSUSTATI kinnitada Simuna kooli valve- ja tulekahjusignali- satsioonisüsteemide väljaehitamise vä- hempakkumise võitjaks Autsec OÜ pakkumine summas 50 091 krooni, kui soodsam pakkumine.

Info

· **LEADER** ankeedi täitmine
Infot jagas arendus-ettevõtlusnõu- nik Aivar Niinemägi.

· **Tolmutõrje valla teed**
Infot jagas abivallavanem Kaarel Moisa.

· **Keskväljaku viidad**
Infot jagas abivallavanem Kaarel Moisa.

30. mail 2006. a

1. Maaküsimused

Määrati

· Simuna alevikus asuvate Luule Preemile kuuluvate hoonete aadres- siks TURU PÕIK 1.

2. Korralduse osaline muutmi- ne

Väike-Maarja Vallavalitsuse 28.05.2002. a korraldusega nr 204 kinnitati projekteerimistingimused loomsete jäätmete käitlemise tehase rajamiseks. Projekteerimistingimuste kinnitamisel lähtuti vallavolikogu 22.05.2002. a otsusest nr 16. Väike-

Maarja Vallavolikogu 29.03.2006. a otsusega nr 13 tunnistati kehtetuks vallavolikogu 22.05.2002. a otsuse nr 16 punktid 2.1, 2.3, 2.4, 2.12, 2.14. Eeltoodust tulenevalt tuleb kehtetuks tunnistada ka projekterimistingimuste p 29 alapunktid 3, 4, 5, 6 ja 10 kuna need on samasisulised vallavolikogu otsuses tooduga. Vallavalitsus lähtub korralduse andmisel samadest põhjendustest, mis on toodud vallavolikogu 29.03.2006. a otsuses.

OTSUSTATI tunnistada kehtetuks Väike-Maarja Vallavalitsuse 28.05.2002. a korraldusega nr 204 kinnitatud projekterimistingimuste p 29 alapunktid 3, 4, 5, 6 ja 10.

3. Kasutusloa andmine

OTSUSTATI anda kasutusloa Loomsete Jäätmete Käitlemise ASi loomsete jäätmete käitlemise tehasele aadressil Ebavere küla, Väike-Maarja vald.

4. Ehitusloa väljastamine

OTSUSTATI väljastada Jüri Lehtmetsale ehitusloa abihooone osaliseks lammutamiseks ning sama hoone rekonstrueerimiseks aadressil Simuna mnt 10 Väike-Maarja alevik.

5. Aadressi määramine

OTSUSTATI määrata Simuna alevikus asuvate Luule Preemile kuuluvate hoonete aadressiks Turu põik 1.

6. Projekterimistingimuste määramine

OTSUSTATI

- määrata projekterimistingimused OÜ Falange olemasolevale puidutöökoja rekonstrueerimiseks ja uue abihooone püstitamiseks aadressil Ärina küla Väike-Maarja vald;
- määrata projekterimistingimused SF Pandivere OÜ uue tootmis-hoone püstitamiseks aadressil Pandivere küla Väike-Maarja vald.

7. Triigi soojamajandus

OTSUSTATI:

- 2006. a 01. septembriks paigaldab vald kõikidele Triigi küla kaugküttesüsteemiga ühendatud hoonetele soojusenergia arvestid;
- alates 01.07.2006. a lõpetab vald soojuse eest tasumise arvestuse 11-kuulise arvestusperioodiga;
- soojusenergia eest tasumine hakkab 2006/2007. a kütteperioodil toimuma arvesti näitude alusel vastavalt igas kuus tegelikult tarbitud kogusele;
- elamutes on soojusenergia varustamise eelduseks korteriomanike poolt määratud majavalitseja või korteriühistu olemasolu;
- soojuse eest tasu jagunemise majasiseselt otsustavad korteriomani- nikud ja arvestuse korraldab majavalitseja või korteriühistu poolt määratud isik;

- vald sõlmib soojusvarustuse lepingu majavalitseja või korteriühistu poolt määratud isikuga;

- majavalitseja või korteriühistu poolt määratud isik korraldab raha kogumise ja maksab selle valla arvele järgneva kuu 20. kuupäevaks;

- eelmiste perioodide võlad ei ole takistuseks 2006. a sügisel elamute soojusenergiaga varustamise alustamiseks. Eelmiste perioodide võlgade väljanõudmisega tegeleb vald vastavalt kehtivale korrale;

- kui eelnevas kuus tarbitud soojuse eest ei ole tasutud järgneva kuu 20. kuupäevaks kogu summat, lõpetab vald hoone varustamise soojusenergiaga;

- soojusenergiaga taasvarustamine toimub pärast võla ja tagasilülitamise tasu (500 krooni ühe hoone eest) tasumist.

8. Riigihanke väljakuulutamine

OTSUSTATI kuulutada välja riigihanke avatud pakkumine Väike-Maarja valla tootlustusteenus 2006-2009 ning kinnitada pakkumisdokumentatsioon vastavalt lisale.

9. Raha eraldamine reservfondist

OTSUSTATI eraldada reservfondist 25 000 krooni vee veoks tühjaks jäänud kaevudega majapidamistele 2006. aasta märtsi-, aprilli- ja maikuus.

10. Ettepanek Väike-Maarja Vallavolikogule

OTSUSTATI teha Väike-Maarja Vallavolikogule ettepanek kinnitada Väike-Maarja valla ja Avanduse valla 2005. aasta majandusaasta aruanded.

11. Külaliikumise toetuse maksimine

OTSUSTATI eraldada Kärü küla Seltsile toetust summas 6700 krooni.

Info:

- 2006. aasta I lisaclarve. Lisaeclarvet tutvustas vanemökonomit Mati Kanarik. Informatsioon võeti teadmiseks.

- **Pandivere päevast** Infot jagas avaliku teabe ja spordiosakonna juhataja Ilve Tobreluts.

06. juunil 2006. a

1. Maaküsimused

Kinnitati

- Kärü külas asuva 2,49 ha suuruse katastriüksuse M 1059A riigi omandisse jätmine;
- Nadalama külas asuvast vabast põllumajandusmaast 2,64 ha suuruse VIRGU katastriüksuse moodustamine kasutusvaldusesse andmiseks;
- Nadalama külas asuvast vabast põllumajandusmaast 9,62 ha suuru-

se JÄÄTMAA katastriüksuse moodustamine kasutusvaldusesse andmiseks;

2. Kirjaliku nõusoleku andmine

OTSUSTATI

- anda kirjalik nõusolek Andres Arike'le korterisse metallkamina paigaldamiseks aadressil Uus tn 2-6 Väike-Maarja alevik;

- anda kirjalik nõusolek Ene Kruve'le elamu renoveerimiseks aadressil Oru 14 Vao küla Väike-Maarja vald;

- anda kirjalik nõusolek Ainar Ojasaar'ele elamu renoveerimiseks aadressil Savimäe talu Määri küla Väike-Maarja vald.

3. Keskkonnamoondusloa seiskukohta andmine.

OTSUSTATI nõustuda Loomsete Jäätmete Käitlemise AS keskkonnamoondusloa andmisega alljärgnevatel tingimustel:

- ettevõtte annab teada vallavalitsusele kaks nädalat enne välisõhku eralduvate saasteainete mõõtmist, kui termooksüdeerija ei tööta, mis kuupäeval ja kellaajal mõõtmine toimub;
- vallavalitsuse esindaja võib osaleda ettevõtte välisõhku eralduvate saasteainete mõõtmisel, kui termooksüdeerija ei tööta.

Info

- avaliku teabe ja spordiosakonna juhataja Ilve Tobreluts tutvustas vastilunud raamatut "Lääne-Viru matkajuht".

- vallavanem Olev Liblikmann andis infot valla mittetulundusühingute projektide rahastamise kohta.

13. juunil 2006. a

1. Maaküsimused

Kinnitati

- Väike-Maarja alevikus TEHNO tn 6 asuva 5453 m² suuruse katastriüksuse KALEV EESMÄEle ostueesõigusega erastamise eeltoimingud;

- Väike-Maarja alevikus TEHNO tn 8 asuva 2320 m² suuruse katastriüksuse OÜ-le CLEAN UP ostueesõigusega erastamise eeltoimingud;

- Simuna alevikus UUS tn 6 asuva 2523 m² suuruse katastriüksuse V A L D E K - V O L D E M A R KASEMETSale ostueesõigusega erastamise eeltoimingud;

- Ebavere külas asuva 10,8882 ha suuruse KURIKU katastriüksuse tagastamine ELMUT VEERMETSale, HILDA VEERMETSale ja INGE MALININALE.

- Väike-Maarja alevikus JAAMA tn 23 asuva korterelamu teenindamiseks vajaliku maa suuruseks 3250 m².

2. Detailplaneeringu koostamise algatamine – eelnõu volikogule

Väike-Maarja alevikus Pikk tn 34 asuva Treiali kinnistu omanik Ellen Treial ja Pikk tn 34b asuva kinnistu omanik OÜ Meier on Väike-Maarja vallavalitsusele esitanud taotlused eelnevalt nimetatud kinnistute jagamiseks. Väike-Maarja alevik on detailplaneeringu kohustusega ala. Tulenevalt nimetatud piirkonnas asuvatele kinnistutele juurdepääsude tagamise vajadusest on vajalik ka servituutide määramine Pikk tn 34, Pikk tn 34a, Pikk tn 34b ja Pikk tn 30 kinnistutele.

OTSUSTATI nõustuda otsuse eelnõu esitamisega volikogu istungile.

3. Väike-Maarja sauna lahtiolekuaegade kinnitamine

OTSUSTATI kinnitada Väike-Maarja sauna lahtiolekuajad alljärgnevalt:

- Reedeti (meeste päev) kell 14.00 kuni 22.00 (sissepääs kuni 21.00)
- Laupäeviti (naiste päev) kell 13.00 kuni 21.00 (sissepääs kuni 20.00).

4. Trükise "Lääne-Virumaa matkajuht" müügihinna kinnitamine

OTSUSTATI kinnitada trükise "Lääne-Virumaa matkajuht" müügihinnaks 50 krooni.

5. Raha eraldamine reservfondist

Simuna kooli lõpetajad said siiani Avanduse valla poolt kingituseks kinkekaardid 100 krooni väärtuses. Seoses traditsiooni jätkamise ja laiendamise vajadusega kõigile Väike-Maarja valla koolidele (Kiltsi põhikool, Väike-Maarja gümnaasium ja Väike-Maarja õppekeskus), tuleks eraldada vastav rahaline summa reservfondist.

OTSUSTATI: põhikooli lõpetajale kinkekaart 100 krooni väärtuses ning gümnaasiumi ja õppekeskuse lõpetajale kinkekaart 200 krooni väärtuses ning sellega seoses eraldada reservfondist 23 200 krooni tunnustamaks Väike-Maarja valla õppeasutuste (Väike-Maarja gümnaasium, Simuna kool, Kiltsi põhikool ja Väike-Maarja õppekeskus) lõpetajaid.

Info

- Lääne-Viru Maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu "Maakonna sotsiaalne infrastruktuur" aluskaardile kantavate paikkondade ehk kantide piiride kooskõlastamine. Infot jagas maanõunik Diana Seepter.

- Projekti "EOK tuleb külla" raames valminud Triigi küla jalgpalliväljaku avamine. Infot jagas avaliku teabe ja spordiosakonna juhataja Ilve Tobreluts.

Uute söödahügieeninõuete rakendamine talunikele ja põllumajandusettevõtetele

1. jaanuarist 2006. aastal jõust Euroopa Liidu söödahügieeni määrus, mis kehtestab nõuded sööda käitlemisele: tootmisele, töötlemisele ja turustamisele, sealhulgas ka pakendamisele, ladustamisele, veole ja impordile EÜ-välisest riikidest. Tulenevalt määrusest peavad söödakäitlejad* täitma söödahügieeni nõudeid alates 1. jaanuarist 2006. a ning neil lasub kohustus vältida ja kõrvaldada ohud, mis võivad kahjustada söödaohutust mistahes selle käitlemise etapis. Seega toodetud, pakendatud, ladustatud ja transporditud söödad peavad olema kaitstud saastumise ja riknemise eest.

Nõuete eesmärk on tagada

- **Sööda ohutus** alates sööda esmatootmisest (teravilja, heina, silo jne tootmine) kuni toidu tootmiseks peetavate loomade söötmiseni;

- **sööda jälgitavus** igas käitlemise etapis tootjast lõppkasutajani, mis tähendab, et kõik isikud, kellele määrus laieneb, peavad arvestust ostetud ja müüdüd söötade kohta;

- **tegevusest teavitamine** - Euroopa Liidu liikmesriikidelt on nõutud, et järelevalve tagamiseks peab sööda käitleja **teavitama** oma tegevusest Taimetoodangu Inspektsiooni **30. juuniks 2006. a.** Teavitama peavad kõik söödakäitlejad, kellele määrus laieneb.

Määrusest tulenevad lisa 1 nõuded laienevad kõikidele isikutele, kes tegelevad järgmistest valdkondades:

- heina, silo, teravilja jt söödamaterjalide tootmisega oma ettevõtte tarbeks turustamisotstarbelise loomakasvatussaaduse saamiseks (kasvatatakse loomi piima, liha ja munade tootmise eesmärgil);

- teravilja kuivatamise, jahvatamise, muljumise või erinevate söödamaterjalide segamisega oma ettevõtte tarbeks turustamisotstarbelise loomakasvatussaaduse saamiseks (kasvatatakse loomi piima, liha ja munade tootmise eesmärgil);

- segasööda tootmisega, kasutades täiendsööta või lubatud loomset proteiini oma ettevõtte tarbeks turustamisotstarbelise loomakasvatussaaduse saamiseks (kasvatatakse loomi piima, liha ja munade tootmise eesmärgil);

- oma toodetud kuivatamata teravilja, silo või heina müügi-

ga;

Loetletud isikud peavad täitma lisa 1 nõudeid, mis tähendab eelkõige, et veoks kasutatavad veokid peavad olema enne söödavedu korralikult puhastatud (kui on veetud enne väetist, puhitud teravilja või muud söödale ohtlikku ainet). Ladustamisalad peavad olema enne uue sööda ladustamist puhtad ning tuleb vältida sööda riknemist ilmastikuolude tagajärjel. Sööda tootmisruumid ja seadmed peavad olema puhtad. Kui peetakse mäletsejalisi ja mittemäletsejalisi ühes ettevõttes, siis peab mittemäletsejaliste loomset proteiini sisaldavat sööta ladustama ja tootma eraldi ruumides mäletsejaliste söödast. Sööda jälgitavuse tagamiseks peab pidama arvestust iga sisseostetud sööda, tema päritolu ja koguse kohta ning välja müüdüd sööda sihtkoha ja koguse kohta.

Määrusest tulenevad lisa 2 nõuded laienevad kõikidele isikutele, kes tegelevad

- jahvatamisteenuse või kuivatamisteenuse pakkumisega ja rapsikoogi-, õlleraba- või muu söödamaterjali tootmisega;

- töödeldud söödamaterjalide (kuivatatud teravilja, teravilja-saaduste jne) müümisega;

- sööda ladustamis- ja veoteenuse osutamisega;

- segasööda (täiendsööt, mineraalsööt, täiendsööt) tootmisega turustamise eesmärgil.

Loetletud isikud peavad täitma lisa 2 kehtestatud nõudeid ehitistele, vahenditele, töötajatele, tootmisele, kvaliteedikontrollile, ladustamisele, veole, arvepidamisele ja kaebuste ja sööda ringlusest kõrvaldamisele. Ettevõtte tuleb täita üldisi hügieeninõudeid ning teostada toiminguid (jahvatamine, kuivatamine jne.) ettevõtja poolt eelnevalt kirjalikult koostatud juhendite ja korra kohaselt.

Lisa 2 täitjad peavad rakendada lisaks ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollpunktide (HACCP) süsteemi. HACCP-süsteemi rakendamiseks on talunikel ja põllumajandusettevõtetel aega kuni **1. jaanuarini 2008. a.** Selle süsteemi eesmärgiks on, et põllumajandusettevõtte määratleb ohud, mis võivad esineda tema poolt teostatud söödakäitlemise etappides ja mida tuleb tal vältida, kõrvaldada või vähendada vastuvõ-

tava tasemeni, et tagada sööda ohutu käitlemine toiduahelas. Täpsemad nõuded kehtestatakse põllumajandusministri määrusega, mille nõuetes arvestatakse ettevõtete suurust ja tegevust. Söödamaterjalide tootjatele ja töötlejatele kehtestatakse vähem kohustusi kui söödalisandi ja eelsegu tootjatele.

Määrusest tulenevad lisa 3 nõuded laienevad kõikidele isikutele, kes tegelevad

- turustamisotstarbeliste loomade söötmisega.

Lisas 3 on toodud head loomasöötmistavad.

Määruse nõudeid ei pea täitma isikud, kes

- toodavad ja söödavad sööta loomadele, kellelt saadud saadused (liha, piim, muna) tarbitakse ära oma pere poolt;

- toodavad sööta koduloomadele, keda ei tarvitata toiduks;

- söödavad loomi, keda ei peeta toidu tootmise eesmärgil (karusloom jt);

- müüvad oma tarbeks peetavate loomade söötmisest üle jäänud sööda väikesed kogused; kohalikele põllumajandustootjatele;

- tegelevad lemmikloomatoidu jaemüügiga.

TEGEVUSEST TEAVITAMINE

Isikud, kellele laienevad söödahügieeni nõuded, peavad esitada hiljemalt 30. juuniks 2006. a. Taimetoodangu Inspektsioonile andmed ettevõtte tegevuse

kohta. Andmete esitamiseks tuleb täita Taimetoodangu Inspektsiooni koduleheküljel (www.plant.agri.ee – valida "SOODAD" ja edasi "DOKUMENTIVORMID") ja sealt "ETEVÕTTE TEGEVUSEST TEATAMISE AVALDUS") olev ettevõtte tegevusest teatamise avaldus, mis tuleb saata järgneval aadressil:

SOÖTADE OSAKOND
TAIMETOODANGU INSPEKTSIOON
TEADUSE 2
75501 SAKU
HARJUMAA

Avaldusi on võimalik saada ka Taimetoodangu Inspektsiooni maakondlikest büroodest. Info telefonidel 671 2613 ja 671 2649.

Isikud, kes on 2002. aastal Taimetoodangu Inspektsiooni oma tegevust teavitanud, peavad andma täiendavat informatsiooni ja uuesti oma tegevusest teavitama.

Pärast 30. juunit 2006 ei või nimetatud ettevõtteid, kellele nõuded rakenduvad, ilma registreerimata tegutseda.

Taimetoodangu Inspektsiooni söötade osakond

* Söödakäitleja on kasumit taotlev füüsiline või juriidiline isik, kes tegeleb sööda tootmisega, segamisega, töötlemisega, ladustamisega, veo, turustamisega või impordiga, kaasa arvatud iga isik, kes tegeleb loomade söötmisega.

Algatati uus valla üldplaneering

Väike-Maarja vallas kehtib üldplaneering, mis on koostatud 1995. aastal RE Eesti Maauuringud poolt. Kehtestatud üldplaneering ei täida tänapäeval enam oma ülesannet, kuna andmed, millest üldplaneeringu koostamisel lähtuti, on vananenud. Endine Avanduse Vallavolikogu algatas 2000. aastal Avanduse valla üldplaneeringu koostamise, kuid üldplaneering jäi kehtestamata.

Avanduse valla ja Väike-Maarja valla ühinemise tulemusena tekkis uus kohaliku omavalitsuse üksus Väike-Maarja vald.

Eelnevast tulenevalt alga-

tati Väike-Maarja Vallavolikogu 24.05.2006 otsusega nr 35 Väike-Maarja valla uue üldplaneeringu koostamine.

Üldplaneering peab tagama Väike-Maarja valla edasise arengu, parima võimaliku elukeskkonna ning selle pikaajalise ja säästva kasutamise. Üldplaneering on vajalik omavalitsuse üldise territoriaalse ja ruumilise arengu kavandamiseks ning arengukavade lahendamiseks maakasutuse, ehituse ja tegutsemisreeglite määratlemise kaudu.

Diana SEEPTEK,
maanõunik

VMPSi veerg

Mis oli....

2.-4. juunil osales keskkonnateadlike ettevõtjaid ühendav keskkonnatelk Jämeda aia- ja lillepäevadel, et propageerida säästvat elu- ja mõtteviisi. Esmakordselt demonstreeriti hüdrokülviseadet, mis põhiliselt vee, vanapaberi ja muruseemneseguga haljastab savikaid ja teisi huumusevaeseid pindasid. Eriti hea tulemuse annab hüdrokülv nõlvadel, kus on suur erosioonioht. Taoline külviseade kasutab ligi 1200 kilo purustatud vanapaberit ja heinaseemet ja on võimaline muutma rohelisteks nurmeks ühe tööpäeva jooksul kuni 1 ha teepervi ja nõlvadid. Masina demonstreerimine toimus kogu lillepäeva ajal keskkonnatelgis ja vastvalminud Piibe maantee teeperve haljastamisel. Keskkonnatelgis tutvustati Eesti toitu, räägiti eesti toidu ja rahvusköögi osatähtsusest taluturismis. Esiplaanil oli mahepõllumajanduse ja toiduga seonduv. Samuti selgitati keskkonnaprobleemide tekkepõhjuseid ning olemust, et mõistetak looduskaitse vajalikkust ja inimtegevuse mõju loodusele ning iga inimese osa selles. Keskkonnatelgis pakuti erinevatele sihtgruppidele huvitavat ja harivat tegevust, milleks olid mängud, näidendid, meisterdamisvõimalused. Samuti oli võimalus teadmisi proovile panna viktoriinides ja kuulata loenguid ning ettekandeid.

Kohaliku sündmusena toimus 3. juunil Pandivere päev. Põllumehed marssisid rongkäigu lõpus, kuna nende hobune Kuul ei olnud nõus teistega sammu pidama ja tahtis pidevalt esireas olla. Rongkäigus kandis lippu tegevapõllumees, Triigi külanõu Vilmar Pere. Vankril istusid nooremad. Teeääri palistav rahvahulk hõiskas lõbusalt: "Elagu põllumehe! Hurraaaaaa!" Kuulike tegi hiljem huvilistele lõbusõitu. Kohale toodud vana tehnika näitus pakkus nii mõndagi huvitavat. Püsti oli pandud ka suur müügitelk, millelt tuul võttis katuse ja nii seisidki müüjad lageda taeva all, kaitseks vaid telgivaia. Vaatamata sellele kulges loterii-allegrii ja teiste omavalmistatud toodete müük ladasalt. Seltsimajas pakuti võimalust proovida kangakudumist. Ühiselt kooti 125 cm vaipa, mis pannakse üles VMPSi infotao

seinale ja vaipa on võimalus vaadata järgmise aasta Pandivere päeval. Kultuurimaja saalis toimus VMPSi 110. aastapäeva konverents, kus peeti tagasivaatavaid ettekandeid seltsi tegevusest ja mõjukamatel isikutest. Ille pandi punkt õhtusel koosviibimisel Vainu Tares.

Seoses seltsi 110. aastapäevaga kutsuti valla koolide õpilasi osalema luule- ja kirjandivõistlusel maa-, talu- või külaelu teemadel. Parimatele jagati auhindu. Avaldame siinjuures ühe parimatest töödest, milleks oli Väike-Maarja gümnaasiumi 8.a klassi õpilase Hendrik Õunapuu "Peremees Puki visa hing".

Ruth RAIDLO

* * * * *

Seltsi 110. aastapäeva eel sai korda seltsi infotuba rahvamaja keldris. Sisustasime selle laudade, toolide, riulite ja arvutiga, on Internetiühendus. Hakkajad Marju ja Ülle Metsman korrasid dokumentide, fotode ja raamatute varud ning koostasid, kujundasid, trükkisid brošüüri seltsi viimase 15 aasta tegevuse kohta. Ära on trükitud ka õpilaste kirjandi- ja luulevõistluse paremad tööd. Valmisid vimplid, logoga varustatud kruusid ja käiseemblemid. Pandivere päeval näitasime Heino Raidla eestvedamisel vanu ja uuemaidki põllutöömehi. Laadalisel võisid pead murda seemnete ja heintaimede äraarvamisega. Müügipaigas sai osta talutooteid, proovida õnne loteriiga, mekkida leiba-piima-mett ja kange-matki. Rahvamajas oli väike fotoväljapanek seltsi tegemistest. Ruth Raidlo käe all sai iga soovija kudu kangastelgedel oma paelaread heade soovide vaipa. Ligi kaks tundi kuulas paarkümmend huvilist tagasivaateid seltsi olulistest inimestest ja sündmustest. Sünnipäevatervitused olid saanud Eduard Leppikult ja Artur Praksilt. Hanno Tamm meenutas August Lepiku tegemisi Väike-Maarja mail, Asael Truupõld tutvustas Avispea eesrindliku põllumehe Feliksi Kaberi elukäiku. Sõna pakuti seltsi varasematele juhtidele Ats Annimäele, Mart Lepikule, Rein Orupõllule. Priit Sõnum istuva esimehe-na korraldas kogu koosolekut. Reet

Kõiv, meie hea sõber ja toetaja õppekeskuse ja AIPi päevilt mäletas hästi kõiki meie möödunud sajandi tulemisi, minemisi ja tegemisi. Head sõnad, tervitused ja kingitused Hausjärvi talunikelt andis edasi sealne vallavolikogu esimees Timo Silvan. Lääne-Viru Tootjate Liidu poolt soovis seltsile tegevuse jätkumist Ülo Nisuke. Maanaiste Liidu esinaine Liivi Uueni sõnul on olnud kiiduväärt seltsi tahe edendada koostööd kohalike MTÜde vahel. Sünnipäeva ettevõtmistele panime punkti pidulauas. Juhatus tänab kõiki meie tegemistes kaasalööjaid! Eriline tänu kuulub Anneliis Liblikule kirjandi- ja luulevõistluse korraldamise eest kooldes. Aitäh ka MESile, KOPile ja vallavalitsusele mõjusa rahalise toetuse eest.

Kiirpilk ajakirjandusse. Maamajandus, mai 2006

Tartu Maamessil esitles Uhtna Talutehnika 530 hj hiidtraktorit Case STX. * EMÜs valmib digitaliseeritud geoinfosüsteem – mullastik, boniteet, väetistarve, huumusseisund jm. Katsetatakse Tartu maakonnas. * Statistikaameti uuring "Kas ja kuidas saavad hakkama väiketalud Eestis." * Põlulas oli seminar sellest, kuidas flaami väikefarmerid oma toodangut otseturustavad. * Miks tänavune talv kurja tegi? * Programmeeritud liikumine põllul, täppiskülvaväetamine-koristus ja strip-intercropping ehk riba(vahe)viljelus Iowa Michellide perefarmi näitel. * Mitmekülgsem reklaam aitaks ka piimatootjat. * Kemira GrowHow-lt rohumaadele ja silo valmistamiseks. * Kuidas kasvatada rukist, kuidas mõjub ilm ja mis vigu tehakse. * Nüüd saab vaadata sordivõrdluskatsete andmeid ka Internetis <http://pmk.agri.ee/viljandi>. * Tuuleelektri poolt. * Tasub lugeda: Mihkel Tiksi mõtisklused elust ja olust maal, külas, vallas. * PRIA, ministერიumi- ja hinnauudised.

Mart LEPIK

Peremees Puki visa hing Hendrik Õunapuu

Kui varavalges kireb kukk, siis üles tõuseb peremees Pukk. Ta pühib silmist suurema une ja kiikab lauta, äkki kana munend. Sealt edasi ta suundub garaaži, kust võtab imeliku aparaadi. See aparaat on käivitusmasin, mis Russil eluvaimu äratama usin. Küll undab traktor sinine, nüüd üles ärkab iga inimene. Kui lõpuks käigu sisse paneb Pukk, kaob traktor kohalt nagu jutt. Hambad ristas väänab rooli, pole roolivõimu, sellest ta ei hooli. Ta suuna põllule nüüd võtab, kust alles õhtul koju tõttab.

* * * * *

JOONEALUNE

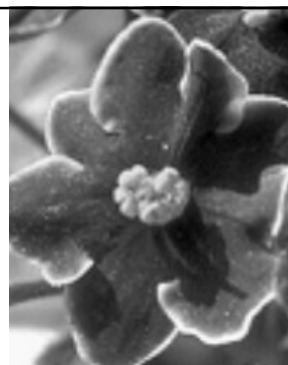
Paljudele aiapidajatele on mullahark tuntud asi, kuid on ka selliseid, kes kaevavad aiamaad labidaga. Kui on raske savimaa, on üsna tülikas kaevata labidaga. Mullahargiga kaevates jääb see tüli ära ja võib kuni 50% tööjõudu ja aega kokku hoida. Samuti on hõlpsa umbrohujuuri mullast kätte saada. Labidaga kaevates ei taha labidas, kui ta just väga terav ei ole, neist läbi tungida, või kui tungibki, siis ta lõikab need tükikideks ja soodustab umbrohtude paljunemist. Hargiga kaevates jäävad juured hargi peale, kuna muld pudeleb maha. Ka sõnniku, eriti põhusõnniku sissekaevamisel läheb töö hargiga palju kergemini kui labidaga. Ja nõnda on veel mitmeid kaevetöid, kus hark osutub paremaks kui labidas. Soovitan igati harki!

"Aed", 1939/6

Olgu maailmas palju õnne, südameis ka rohkelt rõõmu. Armastust ja igatsust, kahetsust ja rahutust!

**Reet Rohtmets - 10. juuli
Endel Vaimel - 11. juuli
Susanne Esinurm - 17. juuli
Kai Tomingas - 6. august**

VMPS õnnitleb sünnipäevalapsi!

Konkursi “Kaunis kodu” REGLEMENT

Väike-Maarja Vallavalitsuse määrus nr 5, 23. mai 2006

§ 1. Üldsätted

Konkursi tegevuse eesmärk on selgitada välja Väike-Maarja valla haldusterritooriumil asuvad kõige heakorrasstatumad objektid (eramud, korterelamud, talumajapidamised, külad, asutused ja ettevõtted) ja selle kaudu kaasa aidata keskkonna kaunimaks kujundamisele.

§ 2. Konkursi läbiviimine

(1) Konkursi hindamise aluseks on Eesti Kodukaunistamise Ühenduse hindamiskriteeriumid. Hindamine toimub visuaalse vaatluse kaudu. Hindamise alused:

1) terviklik ruumimõju: ansambliilisus, idee originaalsus, harmoonilisus või kontrastsus, funktsionaalsus, tsoneerimisoskus ja koha omapärast tulenevate võimaluste kasutamine;

2) heakord: ansambliis olevate hoonete korrastus, teede seisund ja sobivus;

3) haljastus ja selle seisund: muru, lilled, ilupuud ja põõsad, tarbeaed, väikevormid (nende seisund ja sobivus): skulptuur, lipuvarras, piirded ja väravad, väikehooned ja lehtlad, mänguväljakud, veekogud, basseinid, välisvalgustus jne. Haljastuse ja väikevormide komponentide olemasolu ei ole kohustuslik. Oluline on tehtud valikute ja vormide kvaliteet.

(2) Konkursis osalemine on vabatahtlik ja konkursil osalemiseks võib:

1) asjast huvitatud isik registreerida ennast vallavalitsuses hiljemalt 10 juuniks;

2) hindamiskomisjon omaniku või valdaja nõusolekul liita objekti konkursi nimekirja.

(3) Võitjad selgitatakse välja alljärgnevalt:

1) parim terviklahenduse auhind (rahaline auhind).

Auhinna võib anda eramule, korterelamule, talumajapidamisele, külale, asutusele või ette-

võttele. Ühel aastal võib anda välja ka mitu terviklahenduse auhinda.

2) arenguauhinnad (esemeline auhind):

On mõeldud neile, kes on ürituse toimumise perioodil heakorraalal enim edenenud.

3) eriauhinnad. Eriauhinnad antakse välja silmapaistvatele väikevormidele, näiteks liigrikkam aed, parim lillekujundus, ilusaim piirdeaed, stiilseim fassaad jne.

(4) Võitjate autasustamine toimub septembris.

(5) Hindamiskomisjoni koosseisu kinnitab vallavanem käskkirjaga.

(6) Hindamiskomisjoni ülesanded:

1) avalikustab Infolehes konkursi “Kodu kauniks” toimumise aja;

2) külastab kõiki ülevaatuks esitatud objekte, mille tulemusena selgitatakse välja parimad;

3) teeb vallavalitsusele ettepaneku auhinnafondi jagamiseks ning korraldab autasustamist;

4) esitab valla parimate objektide kohta vajalikud materjalid maakonna ja vabariikliku tähtsusega konkurssidele (nt „Kodu kauniks”, „Ilus küla”) osalemiseks.

(7) Konkursi tulemused kinnitab vallavalitsus oma korraldusega ja need avalikustatakse valla infolehes.

(8) Konkursi võitjat (rahalise auhinna saajat) ei kanta uue konkursi nimekirja enne kolme aasta möödumist.

§ 3. Varasema määruse kehtetuks tunnistamine

Tunnistada kehtetuks Väike-Maarja Vallavalitsuse 08.04.1997.a. määrus nr 2.

§ 4. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 29.05.2006.a.

Palun tulla järele järgmistele kehtestatud metsamajanduskavadele:

Maaüksus	Katastritunnus
1. Dooga	92702:001:0153
2. Laanepüü	92702:004:0073; 92702:004:0074
3. Lehistel I	92702:004:0920
4. Hallika	92701:003:0591; 92702:003:0592
5. Tammeotsa	92701:004:0071
6. Raigu	92701:003:0044; 92701:003:0045
7. Aru	92702:003:0015; 78701:004:0045
8. Metsavälja	92702:003:0001
9. Nareniidu	92701:003:0026
10. Kiigeoru	92702:001:2730; 92702:004:1960
11. Lindi	92702:004:0014
12. Öie	92702:004:0013
13. Kadakametsa	92701:004:0067
14. Heinaaru	92702:004:0068; 92702:004:0069
15. Kaasiku	92702:001:0360
16. Kadakamäe	92701:004:0066
17. Mäeotsa	92701:001:0001; 92701:001:0002
18. Liine	92703:001:1170
19. Rossi-Toivo	92701:004:0037
20. Kaasikjaani	92701:001:1250
21. Vallioja	92701:003:0023
22. Kaevu	92703:001:1180
23. Veskihansu-Marise	92701:004:0033
24. Visparra	92701:001:0452
25. Koogrumetsa	92702:001:0763
26. Metsa	92702:001:1470
27. Kiviristi	92702:001:0188
28. Sihi	92703:001:0681
29. Ilumägi	92702:001:2480
30. Uue-Pärna	92701:004:0731; 92701:004:0732
31. Põllupiiri	92701:001:0029
32. Kambiveski	92701:004:0057; 92701:004:0058
33. Uustalu	92701:003:0036
34. Tuhaaru	92702:001:0128; 92702:001:0131
35. Öie	92702:004:0710
36. Mallene	92701:004:0064; 92701:004:0065
37. Metsavahe	92702:001:0003
38. Kooli	92701:003:0131; -0132 ; -0133 ; -0134
39. Kaivere	92702:001:2400
40. Juhanirahva	92701:001:0045
41. Kaarlimetsa	92703:001:0027
42. Hindreku	92701:003:0031; -0032 ; -0033
43. Rohu	92703:001:0043
45. Tammesalu	92702:003:0018

Teet PAJU,
piirkondlik metsaspetsialist
507 9084

Eestlased Küprosel

Väike-Maarja õppekeskuse õpilased ja õpetajad osalevad rahvusvahelises Comeniuse projektis: „Ettevalmistus iseiseisvaks tööeluks”. Projektitöö üheks vormiks on projektikoosolekud, mis toimuvad kordamööda kõigis osalevates koolides. Selle õppeaasta teine koosolek toimus mai alguses Küprose Vabariigi pealinnas Lefcosias. Meie koolist osalesid direktor Raili Sirgmet, toitlustuseriala õpetajad Anu Grünfeldt ja Airi Püss ning allakirjutanu.

Projektikoosolek tähendab eelkõige omavahelist arutelu ja koostööplaani tegemist. Lisaks tutvutakse alati külastatava maa hariduskorraldusega ning tutvutakse erinevate koolidega. Teistelt on nii mõndagi õppida. Nii Saksamaal kui ka Küprosel pidime tõdema, et kutsekoolid panevad palju enam rõhku praktilisele väljaõppele, samal ajal kui meie püüame õpilastele „sisse kallata” akadeemilisi tarkusi.

Projektikoosolekute lisaväärtuseks on vahetu kontakt kohalike elanikega, kokkupuude külastatava maa eluoluga nii,

nagu see turismireisil vaevalt võimalik saab olla. Pidasime piknikku projektijuhi koduõuel ja saime teada, kui tähtsaks peetakse perekonda ja sugulasi. Lastest hoolitakse väga, vanevad pingutavad kõigest väest, et lapsed saaksid võimalikult hea hariduse. Traditsioon nõuab, et isa ehitaks igale tütrele maja. Kinnisvarahinnad aga kasvavad sealgi kiiresti, nii on traditsioone raske järgida. Kohalik bussijuht kommenteeris seda olukorda humoorikalt: ”Oma kahele tütrele jõuan küll elamispinna muretseda, aga viie tütre puhul oleks parem kusagil vangis istuda.”

Projektitööst vaba pühapäev kulus maaga tutvumiseks. Külastasime Kykkose kloostrit mägedes, imetlesime iidseid freskosid Paphose jumalate majades ja suplesime Vahemeres kohas, kus Aphrodite sündis.

Ärasõidupäeval otsisime kuurortlinnas Larnacas üles vastavatud eesti söögikoha Larnaca rannapromenaadil. Ettevõtja Tiit Treve kirjeldas muheda huumoriga elu ja ettevõtlust Küprosel. Lisaks maitsvale kõhutäiele saime tublisti naer-

da.

Septembris võtame Väike-Maarjas vastu külalisi Saksamaalt, Belgiast, Hollandist ja

Küprosel.

Malle MATTISEN,
Väike-Maarja õppekeskus

Osalemisest projektis „Erikutseõpe”

Väike-Maarja Õppekeskus osales käesoleval õppeaastal Salo Baltic International OÜ poolt esitatud ja Leonardo programmist rahastatud projektis „Erikutseõpe”.

Projekti toetas ka Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus. Projekti eesmärgiks oli saada ettepanekuid praktikutelt, et paremini korraldada kutseõpet erivajadustega noortele ja motiveerida ning koolitada neile õpetajaid.

Projekti käigus toimus kaks lähetust Saksamaale. Tutvuti sealse erikutseõppe korraldusega. Meie koolist osales esimesel lähetusel kutseõpetaja Merike Kolde ja teisel lähetusel artikli autor. Teistest kutseõppeasutustest osalesid projektis Tallinna Teeninduskool, Paide Kutsekeskkool, Põltsamaa Kodu- ja Põl-
lutöökoool, Viljandi Ühendatud Kutsekool, Astangu Kutser rehabilitatsioonikeskus, Vana-Antsla Kutsekeskkool ning Vana-Vigala Tehnika-

ja Teeninduskool. Kokkuvõtteid projekti tulemustest tehti 30. mail Paide Kutsekeskkoolis.

Esimeses lähetuses osalejad tutvusid SALO keskuse ülesehituse, struktuuriüksuste ja töökodadega. Strukturiüksuste tutvumiseks Ham-
burgis. Külastasime Euroopa mood-
saimat autistide keskust Neumünsteris, kurtide kutsekooli Rendsburgis ja tutvusime õpiraskus-
tega noorte eel- ning kutseõppe korraldamisega ja kutsekooliga Mün-
chenis. Saksamaa haridussüsteem on esimesel haridustasemel piisavalt keeruline ja diferentseeritud. Kutse-
õpet korraldatakse nn duaalses süs-

teemis, kus on oluline roll ettevõtetel. See tähendab, et kutseõppeasutuse õpilase õppenädal koosneb kahepäevasest teoreetilisest õppest koolis ja kolmepäevasest praktilisest õppest töökohal.

Saksamaal on hariduslike erivajadustega õpilaste õppetöö korraldamisel oluline koht tugisüsteemi võrgustikul sh eraõiguslikul organisatsioonil SALO. SALO ühenduse spetsialistid toetavad õpilase erialavalikuid ja õpinguid. Väga hea koostöö toimib erinevate organisatsioonide vahel toetamaks noore kutsealavalikuid. Õppetegevus on suunatud õpilase tööks iseendaga ja seda eelkõige sotsiaalsete oskuste omandamiseks. Palju arendatakse suhtlemist ja käitumist erinevates situatsioonides. Hea on koolitajate ja tugistruktuuride kontakt töandjatega. Õpilastel on enne kutsealavalikut tööproovimise võimalus ja kutseõppeasutustes jätkub õpilaste arengudiagnosti-

line tegevus. Ettevalmistus erialavalikuks toimub juba 7. klassis, kus koostatakse õpilasele nn ülemineku-
plaan. Samuti on võimalus kutse ettevalmistusaastaks. Tööhõiveametites on väga head erialatutvustused ja kirjeldused nii elektrooniliselt kui ka paberkandjal.

Selline projektitöö annab hea võimaluse ka koostöö arendamiseks teiste Eesti kutseõppeasutuste töötajatega. Kokkuvõtteid tehes sai juba uued plaanid tehtud aga nendest saame rääkida siis kui need paberile saame.

Päikeselist suve!

Raili SIRGMETS,
Väike-Maarja õppekeskuse
direktor

Kas noored hoolivad üksteisest?

Tihti siunatakse ühiskonnas noori, et nad ei tee midagi tarka, vaid laaberdavad tänavail. Kas see ikka on nii? Julgen Väike-Maarja suhtes selle teooria ümber lükata. Nimelt, 19. mail 2006. a toimus Väike-Maarja skate-pargis ainulaadne klubiüritus Delirio, mille eestvedajateks olid kaks kohalikku noormeest: Anti Taar ja mina. Üritus leidis aset juba teist korda. Esimene Delirio toimus Väike-Maarja spordihoones. Üritus meelitas noori kokku mitte ainult vallast, vaid kogu Lääne-Virumaalt. Pidu külastas umbes 450 inimest.

Kuna esimene üritus oli meenukas, otsustasime korraldada ka teise ning kuskil erilises kohas. Ideaalne paik selleks tundus skate-park. Seekord kogunes noori paarisaja ringis. Väiksema piduliste arvu põhjuseks oli kindlasti vihmane ja külm ilm, paljudele jäi teadmatuks skate-pargi asukoht. Deliriol esinesid DJ Ryan Angelos, Undertone, Melboom & Sunny D ning kohalikud plaadikeeru-

tajad Tony Beaz ja Davey.

Miks me selliseid pidusid korraldame? Eelkõige tahame oma eakaaslastele näidata, et igaüks suudab midagi kasuliku teha. Mina ja Anti korraldame teistele noortele pidusid. Teised aga võiksid midagi muud vahvat teha. Nii saaksime anda ühiskonna arengusse panuse, et elu mitmekesisemaks muuta. Arvan, et minu kui volikogu aseesimehe kohustus on noortele meelde tuletada, et meie käes on jõud ja meie hakkame kunagi riigi edasise arengu üle otsustama.

Minul ja Antil on plaanis korraldada kolmas pidu. Kuupäev ja koht ei ole veel kindlalt teada, kuid reklaami teel anname kindlasti teada täpsema info.

Täname kõiki toetajaid ja abistajaid, kes andsid panuse Deliriode korraldamisse!

Tanel KALSON,

Väike-Maarja vallavolikogu aseesimees,
Eesti Keskerakond

Koduvald Kauniks 2006

Koduvald Kauniks 2006 on jätk edukalt kulgenud kampaaniatele Koduvald Kauniks 2004 ja 2005. Koostööd teevad Pandivere Ehitus AS, ES Sadolin AS ja Väike-Maarja Vallavalitsus. **Kampaania kestab 1. maist - 30. septembrini 2006. a.** ES Sadolin ASis toodetud välisvärve on võimalik osta eelnevalt täidetud värvipassi alusel **20% allahindlusega**, värve müüakse Pandivere Ehitus ASi ehitusmaterjalide poes aadressil Pikk 14, Väike-Maarja alevik.

Värvipass on mõeldud nii füüsilisest kui juriidilisest isikust hoonete ja rajatiste valdajatele ning neid väljastab ehitusnõunik Raul Kütt.

Lisainfot müüdavate välisvärvide kohta saab ASi Pandivere Ehitus ehitusmaterjalide kauplusest.

Raul KÜTT,
ehitusnõunik

Noortekeskusel oli sünnipäev

Maikuus tähistas Väike-Maarja noortekeskus oma 5. sünnipäeva. Tähtpäev ei olnud küll suur aga ära märkida tahtsime selle ometigi. 15.maist – 19.maini olid meie uksed avatud kõigile huvilistele. Terve nädal said kõik noortekeskuses käia suu magusaks, sest kommi jagus veel mõneks päevaks peale sünnipäevanädalatki. 19. mail kutsusime külla valla teisi haridus- ja kultuuriasutusi, et arutada edaspidiseid koostöövõimalusi. Külalised said proovida kätt piljardis, lauatenises ja -jalgpallis. Öhtul oli kõigile kaetud tõeline sünnipäevalaud.

Suur tänu kingitud lauamängude ja heade soovide eest!

Meeli VEIA,
Väike-Maarja valla noorsootöötaja

Noortekeskuse poolt sügav kummardus ja suur tänu kõigile, kes aega leidsid ja meie juurest läbi astusid ning meie kutsele, kasutuna seisvatele asjadele uus kasutus anda, vastasid: pr Liili Heinla, perekond Terav ja Manni pood.

Pudivere, Määri, Nadalama ja Triigi külad teevad koostööd

Aprillis esitasid Pudivere ja Määri küla projektitaotluse KOPi (kohaliku omalgatuse programm) toetuse saamiseks, et soetada murutrimmer. Kuna projekti EAS Lääne-Virumaa Arenduskeskuse kaudu ei rahastatud, suunas Aivar Niinemägi selle taotluse nelja küla (Pudivere, Määri, Nadalama ja Triigi) ühise taotlusena valla külaliikumise arendamise programmi ning ettevõtlus-arendusnõuniku poolt soovitatud koostööleping sai allkirjastatud 20. mail.

Toetus eraldati ning ostetud trimmer on päris väärt tööriist – loodetavasti need neli küla niipea umbrohtu ei mattu.

Endiselt kehtib ütlus: "Kui enam kuidagi ei saa, siis kuidagi ikka saab!".

Täname!

Ellu TALVIS,
Pudivere külavanem

SPORDIKALENDER

Juuli

· 7.-9. juulil Eesti valdade suvemängud Paikusel

August

· 05. augustil Väike-Maarja VI triatlon
· 13. augustil kell 12.00 Elion Estonian Cup ja Rakke rattamaraton Rakke linnamäel (Enno Eilo, 515 3228)

September

16. septembril kell 12.00 XXI jooks ümber Porkuni järve (Toomas Uudeberg, 505 0992)

Ebavere radadel jätkub tervisespordiürituste sari Harjuta Terviseks!

Pandivere päevast

3. juunil toimus Väike-Maarja toeline suurüritus, Pandivere päev, mis kulmineerus naisekandmise võistlusega. Öhtul mängis tantsuks Karavan ja päev lõppes diskoga rahvamajas.

Kindlasti meeldis inimestele jalutada müügilaudade vahel ja süüa-juua lehtidel pakutavat. Palju oli tegutsemisvõimalusi lastele. Tehnikahuvilised said uudistada masinaid sajandivanusest traktorist tuttuue Peugeot-autoni. Samuti arvan, et päeva tähtsaks osaks olid valla taidlejate kontserdiplokid.

Esimesena astusid üles puhkpilliorkestrid. Väike-Maarja patsunakooril oli külas puhkpilliorkester Saku ja esineti nii eraldi kui ka ühisrepertuaariga. Kordamööda käisid orkestrite ees dirigendid Vallo Taar ja Jaak King. Mõnevõrra segas mängijaid tugev tuul – noodid ja puldid kippusid lendu tõusma ja kukkuma.

Seejärel astusid lavale lapsed. Vaheldumisi *show*-tantsu tüdrukutega esinesid laululapsed Dely Kroll, Joonas Pau, Keili Kivisikk, Tarmo Tähiste ning Väike-Maarja gümnaasiumi neidud Birgit Kopti, Margit Kopti ja Kerli Erras. Usun, et juhendajad Sirje Sõnum, Ly Ipsberg, Ville-Markus Kell ja Eve Lõomets jäid rahule. Kindlasti oli nii vaatamis- kui ka kuulamisrõõmu vanemal ja vanavanemal.

Rahvalikku muusikat esitasid Väike-Maarja rahvapilliansambel Sirili ning Simuna kapell. Esinemisest oli tunda tõelist rõõmu ja energiat. Kui tuul poleks jällegi väikesi vingerpasse mänginud, oleks kõik olnud ideaalne. Kuigi rahvapilliansamblit on raske võimendada, sujus kõik kenasti ja oli ka publikule kosta. Ansamblijuhid Sirje Sõnum ja Eve Sarnet olid ära teinud suure töö. Asjale lisasid silmailu Simuna tantsutüdrukud Lehte Sirelpuu ning Väike-Maarja gümnaasiumi C-segarühm Egne Liivalaidi juhendamisel.

Kontsertide osa lõpetasid tantsijad. Esimesena ja viimase-
na astusid üles kõhutantsijad Väike-Maarjast ja Simunast. Mõlemat tantsugruppi juhendab Epp Kaljos. Traditsioonilist heatasemelist rahvatantsu näitasid Simuna Segased, Härmalõnga tantsumemmed, Väike-Maarja B-segarühm ja Väike-Maarja naisrühm. Energilisemat meeleolu löid *line*-tantsijad Simunast. Tantsugruppe juhendasid Auli Kadastik, Egne Liivalaid, Ilme Sein, Aino Lukman ja Tiia Lepp. Ühes toimuvat juhatas Lauri Nebel.

Sel ajal, kui vabas õhus sai tantsu ja muusikat nautida, toimus rahvamaja saalis Mare Taari juhendatud teatritrupi etendus „Põletatud peigmehehed”. Ajalisel pidi saali ära mahtuma ka vallajuhtide kohtumine rahva-

ga ning Väike-Maarja põllumeeste seltsi konverents. Jalutussaal is toimetas Väike-Maarja naisseltsi kohvik ning fuajees paiknes Härmalõnga õnneloos. Põllumeeste selts oli välja pannud stendi ajalooliste materjalidega ning iga soovija sai vaimu kududes kätt proovida.

Kui naisekandmise võistlus lõppes, astus vabaõhulavale ansambel Karavan. Koos Karl Madise meeldiva häälega saabus kahjuks ka vihm. Kahju on, et märg ilm paljud pidulised platsilt minema peletas. Siiski oli ka inimesi, kes ilma trotsides igati meeldivat esinemist nautisid.

Päeva lõpetas noortedisko rahvamaja saalis. Meeleolu aitasid üleva hoida DJ Davey ja DJ Fooza.

Ville-Markus KELL,
rahvamaja direktor

Pandivere päeva külakonverentsid

Pandivere päevade külakonverentside eesmärk on tutvuda kodukandipäevade raames valla erinevate külade elu-oluga. Tänavused külakonverentsid toimusid Kännuküla (25. mail) ja Kärü küla (29. mail). Kännuküla asub Väike-Maarja valla äärealal, Aburi ja Porkuni küla vahel, külas on registri andmetel 49 elanikku. Kärü küla asub teisel pool valla servas ja seal on 121 elanikku.

Muuseumi juhataja Ene-Riina Ruubel andis põhjaliku ülevaate külade kujunemisloost ja külarahvas täiendas seda oma-

poolsete mälestuste-meenutustega.

Igal külal on oma nägu, oma lugu, oma rõõmud ja mured. Kännukülas on probleem elektripingega. Kodumasinad saab käivitada vaid kordamööda. Eesti Energia on lubanud probleemi lahendada kahe aasta jooksul. Teine suurem mure on seotud veega. Ka sügavad kae-
vud kipuvad seal tühjaks jääma.

Kärü külas kõne all olnud muredest osutus olulisimaks transpordiprobleem. Selle lahendamiseks saaks külarahvas liikuma ja ei tunneks end nii

eraldatuna ning tõenäoliselt hakkaks nii mõned sealt kandist praegu Salla koolis käivad lapsed soodsama bussiühenduse korral Simuna koolis käima.

Küla arenguvõimalustest rääkides tutvustas siis veel valla arendus-ettevõtlusnõunikuna töötanud Aivar Niinemägi, kes praegu juhib Pandivere koostööpiirkonna inkubatsiooni- ja arenduskeskuse tegevust, ELi LEADER-programmi, mille abil edendatakse elu maapiirkondades kohalike inimeste algatuste ja kohaliku koostöö kaudu.

Külakostiks viidi isetegevus-

laste kontserdid, Kännukülas esines Väike-Maarja rahvapilliansambel Sirili ja Kärü külas esinesid lustaka kontserdiga Simuna rahvamaja tantsijad.

Pärast Avanduse vallaga ühinemist on Väike-Maarja vallas 33 küla ja 3 alevikku. Külakonverentse peetakse 2001. aastast alates ja seni on need toimunud Triigi, Nõmme, Pandivere, Rai-
gu, Koonu, Vao, Eipri, Pikevere, Liivaküla ja Avispea küla-
des.

Ilve TOBRELUITS

Hausjärvi õpilased tõid külakostiks muusikat ja kunsti

Neljapäeval, 1. juunil toimus Väike-Maarja rahvamaja saalis kontsert, kus esinesid sõprusvalla Hausjärvi kooli õpilased Soomest.

Kontserdi kava ja sisu oli koostatud põhimõttel, et noored muusikud esitasid just nimelt sellist repertuaari, mille üle nad ise heameelt tundsid ja just isetegevise rõõm oligi kontserdi peamiseks tunnuseks. Laule oli valitud nii Soome popansambelite repertuaarist kui ka mujalt. Publikule läks vaieldamatult peale Eesti omaaegne eurolaul „Kaelakee hääl”.

Tahtmatult küsin eneselt, mil-

lest jääb meil, eestlastel puudu, et olla laval sama muretud. Vist sellest, et oleme orienteeritud tulemusele, mitte tegemisele. Meile on tähtis see, millisena me välja paistame, mitte see, mida saame ise. Kui mul omal on hea ja ma tunnen end laval hästi, siis peaks kõik korras olema. Soomlaste puhul oligi. Ilmselt mängib siin suurt rolli ka hoopis pikaajalisem kogemus olla vaba maailma liige.

Mida on veel vaja, et rõõm muusikast oleks sama täiuslik, kui 1. juunil Väike-Maarja rahvamajas? Loomulikult vahendeid.

Ka suurepärane pillimees ei mängi instrumendita, algajatest rääkimata. Aga hea pilli korral saab ka algtasemel oskaja selles kätte suhteliselt normaalse hääle. Ei ole saladus, et siin on põhjanaabrid meist kõvasti üle. Oskus tuleb loomulikult harjutades, aga selleks, et harjutada, on vaja pilli. Hausjärvi õpilastel on ja on ka tahtmine midagi teha. Tulemus oli laval näha ja kõrvaga kuulda. Kahjuks on meil selle tahtmisega nii, nagu on. Arvan et ka tahtmine millestki, mis koju kätte tuuakse, publikuna osa saada, võiks eriti koolinoorte osas suurem olla.

Lihtsalt et näha, kuulda ja mõõtu võtta.

Tahan tänada külalisi igati positiivse kontserdi eest. Ja tänu ka kena näituse eest, mis avati kontserdiga ühel öhtul rahvamaja jalutussaal is.

Öhtu lõppes väikese diskoga noortele Soomest ja Eestist. DJ puldis oli Vahur Kivaste.

Lisaks muusikalisele külakostile oli Hausjärvi õpilastel kaasas ka huvitav ja heal tasemel kunstinäitus, mida sai nautida Pandivere päeval ja mis jääb rahvamaja üles veel mitmeks kuuks.

Ville-Markus KELL

XIX PANDIVERE PÄEV

Eesti IX esivõistlused naisekandmises

3. juunil tuldi naisekandmisvõistlustele juba üheksandat korda. Selle aja jooksul on võistluskorraldus mitmeti muutunud: on muudetud võistluste läbiviimise kohta ning on kavva võetud mitmeid uusi alasid. Muutumatuks on aga jäänud võistluste lustlik olemus ja korraldajate soov pakkuda publikule lõõgastavaid ja meelelahutuslikke elamusi.

Tänavu osalesid Eesti võistlustel esmakordselt ka Soome naisekandjad. Abielupaaride seas II kohale tulnud Jouni ja Tiina Jussila olid 1997. aastal naisekandmise I maailma-meistrid ja on arvestatavad osavõtjad praeguseni.

Ka sprindi võitja Taisto Miettinen on MMidel osalenud algusest, st 1997. aastast peale, küll erinevate partneritega. Viimastel aastatel on ta koos Eija Stenbergiga mitmeid kordi maailma-meistriteks tulnud vendadele Uusorgudele tõsine vastane olnud. Joni Juntunenile, kes tuli Väike-Maarjasse ilma partnerita, õnnestus võistluskaaslane leida ja nii ei jäänud temalgi siinne rada proovimata.

Tänavu asus võistlusrajale päris palju võistlejaid, kokku 52, paljud neist võistlesid mitmel erineval alal. Võistlusrajale läks 7 võistkonda, 5 abielupaari, 13 vabastiili ja 12 sprindidistantsil võistlevat paari. Väike-Maarjasse tuldi Eesti erinevaist paigust: Türit, Tartust, Viljandist, Nõva, Tamsalust, Tallinnast, Kadri-nast, Hüljalt, Koerust, Raplast,

Sõmerult ja mujaltki.

Tänavuste võistluste peaaahinnad olid mõnevõrra uudemad ja põnevamad kui varemalt. Nimelt pani Kommest Autokeskused OÜ välja Peugeot-autode erinevate tüüpide kasutusõigused.

Tulemused

Abielupaaride võistlus

1. Jaanus ja Anneli Undrest; Kadri-na
2. Jouni ja Tiina Jussila; Soome
3. Margus Kõiv, Agnes Lõsova; Viljandi
4. Margo ja Signe Kivivare; Väike-Maarja vald
5. Janno Sild ja Anu Samartsev; Viljandi

Janno Sild ja Anu Samartsev on ainukesed, kel senini on õnnestunud kõigil Eesti naisekandmisvõistlustel osaleda. Nad on naisekandmisest teinud kogupereürituse, kuhu igal aastal meelsasti tullakse.

Vabastiili võistlus

1. Margo Uusorg, Sandra Kullas; Nõva/Väike-Maarja
2. Madis Uusorg, Inga Klauson; Nõva/Tallinn
3. Ivar Frantsuzov, Sabina Treial; Tallinn
4. Taisto Miettinen, Eija Stenberg; Soome
5. Margo Hussar, Riin Ristla; Järva-Jaani/Väike-Maarja
6. Andres Laanemägi, Marge Rumask; Hulja

7. Raido Kalbach, Britta Piirsalu; Tallinn
8. Kaido Männi, Lyzell Lohvart; Türi
9. Indrek Jürgenson, Anne-Mari Anderson; Tartumaa
10. Märt Roosna, Martina Niin; Tartu
11. Joni Juntunen, Veevi Kõrgmäe; Soome/Eesti
12. Alar Voogla, Jaana Abner; Kadri-na
13. Hans Kruusamägi, Siret Kotka Väike-Maarja vald

Sprint

1. Taisto Miettinen, Eija Stenberg; Soome
2. Kaido Männi, Lyzell Lohvart; Türi
3. Ivar Frantsuzov, Sabina Treial; Tallinn
4. Tarmo Saar, Stella Kask; Koeru/Väike-Maarja vald
5. Marek Zahkna, Geidi Kruusmann; Tartu/Lääne-Virumaa
6. Mauri Zahkna, Kati Elmi; Tallinn/Hiiumaa
7. Alar Voogla, Jaana Anber; Kadri-na
8. Andres Laanemägi, Marge Rumask; Hulja
9. Indrek Jürgenson, Anne-Mari Anderson; Tartumaa
10. Jouni Jussila, Tiina Jussila; Soome
11. Raul Veia, Aule Rebane; Väike-Maarja vald

12. Joni Juntunen, Veevi Kõrgmäe; Soome/Eesti

Võistkonnavõistlus

Seitsme võistkonna seas pakkus publikule enim põnevust Vankri Mari etteaste, eelkõige kostüümide ja lustliku olemisega.

1. Sõbrad (Mauri Zahkna, Marek Zahkna, Renno Remmel, Kati Elmi)
2. Sonkarun (Taisti Miettinen, Joni Juntunen, Jouni Jussila, Eija Stenberg)
3. Koerukad (Tarmo Saar, Mikk Talvik, Ott Talvik, Stella Kask)
4. Väike-Maarja vald (Raul Veia, Raul Kütt, Raimo Maasik, Aule Rebane)
5. Tamsalu vald (Toomas Uudeberg, Janek Kungla, Peeter Vaikmaa, Ursula Saar)
6. Konkurendid (Alar Voogla, Madis Kiis, Andres Laanemägi, Jaana Abner)
7. Vankri Mari (Uku Kesler – Fatamorgana, Rene Mere – Pantalone, Renno Guiton – Ninasarvik, Mari Pubi)

Tänu kõigile, kes tänavuse naisekandmisvõistluse õnnestumisele kaasa aitasid! Tuleval aastal toimuvad X Eesti esivõistlused naisekandmises. Korraldustoimkond on avatud kõigile uutele mõtetele ja ettepakketele.

Ilve TOBRELUITS

Abiks vaegnägijatele

Inimestele on ümbritseva nägemine üks loomulikest aistingutest. Olene igapäevaselt harjunud lugema raamatuid ja ajalehti, vaadata telerit. Paljudel, kellel nägemis-teravusest puudu jääb, on abimeheks prillid.

Meie kõrval elab ka inimesi, kes kõiki neid meie jaoks igapäevaseid hüvesid nautida ei saa - need on nägemispuudega inimesed.

Meie raamatukogul on head kontaktid Tallinnas asuva Eesti Pimedate Raamatukoguga. See on raamatukogu, mis valmistab, nõgub, säilitab ning laenutab nägemispuudega inimestele heli- ja punktikirjas teavikuid. Raamatud on loetud helikandjatele, mis on kassetide ja CDde kujul. Raamatute sisselugejate hulgas on tuntud ja armastatud näitlejaid, näit Hans Kaldoja, Hele-Reet Helenurm, Tõnu Mikiver jne.

Raamatukogul on Internetis ka koduleht. Selle aadress on www.epr.ee. Kodulehel on laenu-tatavate teavikute nimistud. Koostatud on lingikogu viidetest ajaleh-tede ning ajakirjade Interneti-arhiiv-es olevatele nägemispuudega inimeste elu ning tegevust käsitlevatele artiklitele. Kodulehekülj on koostatud nii, et see oleks vaegnä-

gijatele nägemisega ja pimedatele ekraanilugejaga võimalikult hõlpsalt loetav. Kui teil on nägemis-puudega sugulasi, sõpru või tut-tavaid, kellel ei ole võimalik Inter-netti kasutada, võiksite neile sel-lelt koduleheküljelt loetust rääki-da. Samuti saate neid ka teavikute laenutamisel abistada.

Meie raamatukogu on siiani tel-linud neid nn raamatuid kolmele meie vaegnägijast lugejale. Teenus on tasuta. Selleks tuleb vaid pöörduda raamatukogu poole ja meie töötaja aitab ka sobiva kirjanduse valimisel.

Kui teie tutvusringkonnas on nägemispuudega inimesi, palun informeerige neid sellisest võima-lusest. Inimesed, kes ei tea, et ka pärast nägemise kaotust või olu-list nõrgenemist on neil võimalik kirjanduse ja ajakirjandusega kur-sis olla, on teile selle eest kindlasti tänulikud.

Lisainfot saab Väike-Maarja valla raamatukogu telefonil 32 55035 või meiliaadressil: raamatukogu@v-maarja.ee.

Imbi LUMISTE,
Väike-Maarja valla
raamatukogu
vanemraamatukoguhoidja

KULTUURIKALENDER

22. juunil

Simuna jaaniõhtu:

20.00 - näitegrupi etendus "Hani suvilas"

21.00 - rahvatantsu ja rahvamuusika simman

22.00 - Margus Abel ja ansambel "Pihlapojad".

23. juunil

11.30 - Võidupüha tähistamine Väike-Maarja vabadussamba juures

20.00 - Väike-Maarja jaaniõhtu Müürikul:

rahvalikud mängud, isetegevuslaste ja Tapa Linnaorkestri kontsert, tantsuks ansambel "Täitsamehed", disko, DJ Davey ja Fooza.

2. juulil

Segakoor Helin esineb Ambla kihelkonnapäevadel

5. juulil

Doonoripäev Väike-Maarja rahvamajas. Algus kell 10.30

15. juulil

Suvekontsert kell 16.00 Kiltsi rahvamaja õuel, halva ilma korral rahvamaja saalis. Romantilisi laule esitab Juhan Kangur

23. juulil

Härmalõnga tantsurühm ja ansambel ning Kiltsi laulu- ja tantsumemmed maakondlikul põlvkondade pidupäeval Roelas

*Tule välja, kallis piiga,
suveöö ei ole pikk,
ainult hetkeks kokku saavad
ülal KOIT ja HÄMARIK.*

Kersti Merilaas

**Neljapäeval,
22. juunil kell 20.00
Simuna**

JAANIÕHTU

20.00 - näitegrupi etendus "Hani suvilas"

**21.00 - rahvatantsu ja rahvamuusika
simman**

**22.00 - Margus Abel ja ansambel
"Pihlapojad"**

*Heliseb nüüd suve magusam viis,
käib vainu peal rõõmsate kaja -
täis kuminat, rõõmu kordab hiis -
on valge öö, meelitaja ...*

Ernst Enno

Reedel, 23. juunil kell 20.00

Müürikul

Väike-Maarja valla

JAANIÕHTU

*** SPORTLIKUD VÕISTLUSMÄNGUD lastele
ja täiskasvanutele**

*** KONTSERT. Esinevad Väike-Maarja tantsijad
(juhendaja Egne Liivalaid) ja Tapa
Linnaorkester**

*** TANTSUKS ansambel "Täitsamehed"
Rakverest Disko: DJ Davey ja Fooza**

*** töötavad puhvetid**

**Neljapäeval, 29. juunil kell 18.00
Kiltsi mõisas
ansambli BALTIC BARAOGUE
kontsert**

„VIVA VIVALDI”

**-barokkajastu muusika, instrumen-
did ja kostüümid.**

Pilet 25.- krooni.

Eelmüük Kiltsi mõisas, piletite arv piiratud.

Samal päeval

12.00 esineb Väike-Maarja lasteaia rahvapillian-
sambel SIRILI ,

14.30 Kiltsi laulu- ja tantsumemmed.

Tegutseb loomelaager.

Tund aega enne kontserdi algust ja kontserdi lõp-
pedes ringkäik Kiltsi mõisas ja pargis koos giidi-
ga.

**Väike-Maarja kirikus
reedel, 30. juunil 2006
kell 20.00**

KONTSERT

Esinevad:

Liina Saari, sopran
Mari-Liis Uiibo, viiul
Andres Uiibo, orel

Kavas:

Bach, Händel, Frescobaldi,
Caccini, Massenet,
Wieniawski, Adams, Sink

Toetavad:

Eesti Kultuurkapital ja
Väike-Maarja vallavalitsus

Õppeaastast Simuna koolis

Peagi saame ühele kooliaastale jälle joone alla tõmmata. On aeg teha selle aasta saavutustest kokkuvõtteid!

Simuna kooli õpilased on sel aastal osa võtnud paljudest võistlustest ja konkurssidest. Järgnevalt saategi neist lugeda.

Emakeelealased saavutused.

□ Sotsiaalministeeriumi esseekonkurss – meie koolist kuulus autasustatute hulka 5. klassi õpilase Nele Randoja kirjutis.

□ Koidulauliku luulekonkursil Tamsalus esinesid edukalt Ellen Anett Põldmaa 5. klassist ja Mari- Ann Kundla 7. klassist.

□ Kirjastuse Koolibri korraldatud konkursil “Minu vanemate lugu” kuulusid autasustatute hulka Erle Viltre ja Marit Sirgmet. Raamatus avaldati veel 9 lapse tööd.

□ Tööturu esseekonkursil märgiti ära 11 õpilase tööd.

□ Euroopa Liidu tunnuslause valimisel Lääne- Virumaal tunnistati parimaks Marit Sirgmet. Raamatus avaldati veel 9 lapse tööd.

□ Emakeelepäevale Sondas- se oli kutsutud 7 meie kooli tublit kirjutajat.

□ Esseekonkursil “Multikul- tuurne Eesti” sai Tallinna Tehnikaülikooli eriauhinna 8. klas- si õpilane Liis Danilas.

□ Rahvajutte käisid Väike- Maarjas pajatamas 3 meie kooli õpilast – Ellen Anett Põldmaa, Jarko Visnapuu ja Mari- Ann Kundla.

□ Osalesime Juhan Kunderi Seltsi korraldatud loodusjuttu- de konkursil. Kogumikus aval- dati 8. klassi õpilase Kätlin Si- nimetsa ja 9. klassi õpilase Marit Sirgmet. Raamatus avaldati veel 9 lapse tööd.

□ Sten Roosi muinasjutu- võistlusel autasustati 5. klassi õpilast Ellen Anett Põldmaad.

□ Reisikirjade kirjandikon- kursil sai nooremas rühmas pea- preemia 5. klassi õpilane Grete Tamm. Nooremas rühmas autasustati veel Ellen Anett Põld- maad 5. klassist. Vanemas va- nuserühmas autasustati Marit Sirgmet. Raamatus avaldati veel 9 lapse tööd.

□ Marit Sirgmet saavutas maakonna kirjandikonkursil vanemas vanuserühmas 1. koha.

□ Võtsime osa Lurichi 130. sünniaastapäevale pühendatud

konverentsist, kus omaloomin- guliste luuletustega esines 10 last. Ettekannetega esinesid Marit Sirgmet, Merit Karm, Keiry Raik, Ly Kolpakov, Krist- jan Hiire, Taavi Sarnet, Jaan Ahlberg 9. klassist.

□ Esseekonkursil “Minu ko- dukoha keskkonnaprobleemid” märgiti ära 11 õpilase kirjutised.

□ Põllumajandusministeeriu- mi luulekonkursi “Maal on tore” kokkuvõtete tegemisele on kutsutud kõik osalejad.

□ Muinas- Julle konkursil “Igavesed rahupaigad” autasus- tati Airi Vorontsovi 5. klassist ja Marit Sirgmet. Raamatus avaldati veel 9 lapse tööd.

□ Esseekonkursi “Kuidas olla eestlane 21. sajandil?” tu- lemused on teadmata.

□ Esseekonkursi “Vetevald läbi laste silmade” tulemused samuti teadmata.

□ Kirjandikonkursi “Minu isa” tulemused selguvad isade- päevaks.

Sportialased saavutused.

□ 5. klasside rahvastepalli- võistlustel maakonnas saavuta- sine 5. koha.

□ Koolispordiliidu korvpall- turniiril Imaveres saavutasid B-klassi tüdrukud vabariigis 3. koha.

□ Tüdrukute Kadriturniiril korvpallis saavutasid tüdrukud 1. koha.

□ Eesti maakoolide 8. korpallifestivalil Sörgaveres saavutasid tüdrukud 3. koha.

□ Lääne- Viru maakonna meistrivõistlustel korvpallis saavutasime tüdrukute B-klassi arvestuses 1. koha.

□ Laiusel toimunud Contra Cupil olid tüdrukud 3. kohal.

□ Lääne- Virumaa põhikooli- de meistrivõistlustel saavutasid tüdrukud 1. koha.

□ Lääne- Virumaa põhikooli- de meistrivõistlustel saavutasid poisid 2. koha.

□ Kihelkonnakoolide rahvastepalliturniiril tuli esime- seks meie kooli 4. klass.

□ Kihelkonnakoolide rahvastepalliturniiril jäid 5.- 9. klassi tüdrukud 2. kohale.

□ Teas Ennoki mälestustur- niiril Muugas saavutasid tüdru- kud 3. koha.

□ Maakonna kergejõustiku-

võistlustel oli Ellen Anett Põld- maa palliviskes 2. koha väärili- ne.

Võidukasse korvpallinais- konda kuuluvad Ellen Anett Põldmaa, Gertu Põldmaa, Liis Danilas, Eneken Hiire, Egle Pent, Caroly Kasemets, Marilii Pohlak, Keiry Raik, Kerli Lattik, Marit Sirgmet, Merit Karm, Keiri Tammemägi, Anne- Ly Koppel.

Korvpallimeeskonda kuulu- vad Kristjan Hiire, Jaan Ahlberg, Madis Pruul, Mihkel Kundla, Siim Niinelaid, Taavi Siim, Kasper Jaanimägi.

□ Õpetaja Hillar Kasu juhen- damisel olid tublid ka meie koo- li vilistlased, kes Eesti maakoo- lide 8. korpallifestivalil Sörga- veres saavutasid vilistlaste ar- vestuses 1. koha. Võistkonda kuulusid Kasper Põldmaa, Kar- lis Karm, Alo Põldmaa, Sigmar Kadastik, Rein Miller, Priidik Preem.

Osavõtt maakondlikest olümpiaadidest.

□ Bioloogiaolümpiaadil osa- les 7 õpilast. Tublimad olid Rein Ahlberg 6. koht; Priit Raimla 4. koht; Marit Sirgmet 2. koht; Taavi Sarnet 5. koht.

□ Geograafiaolümpiaadil osales 3 õpilast. Tublimad olid Priit Raimla 6. koht; Marit Sirg- mets 5. koht.

□ Ajalooolümpiaadil osales 3 õpilast. Parim oli Priit Raimla 6. koht.

□ Emakeeleolümpiaadil osa- les 3 õpilast. Parimad olid Krist- jan Läll 2. koht; Angela Sahk 7. koht; Marit Sirgmet 2. koht.

□ VABARIIGIKUL EMA- KEELEOLÜMPIAADIL SAA- VUTAS MARIT SIRGMETS 9. KOHA; KRISTAJAN LÄLL 18.- 19. KOHA.

□ Inglise keele olümpiaadil osales 2 õpilast.

□ Osalesime 3. klassi õpio- skuste olümpiaadil.

Muud saavutused.

□ Kihelkonnakoolide mälu- mängus vanemas astmes 1. koht. Võistkonda kuulusid Marit Sirg- mets, Angela Sahk, Priit Raimla, Rein Ahlberg, Ellen Anett Põld- maa.

□ Konkursil “Ühe metsa elu- lugu” said võimaluse osaleda jõulukuusel programmil Sagadis 16 õpilast 7. ja 9. klassist koos õpetaja Elle Alberiga.

□ 2 tublit õpilasomavalitsu- se liiget Marit Sirgmet ja Merit Karm käisid Riigikogus.

□ Koolidevahelisel esmaabi- võistlusel saavutasime maakon- nas 3. koha. Võistkonda kuulu- sid Mari-Ann Kundla, Angela Sahk, Kersti Kikerpuu.

□ 9. klassi võistkond võttis osa koolide mälumängust Rak- veres.

□ Osalesime kihelkonnakoo- lide lauluvõistlusel.

□ Osalesime lauluvõistlusel Pop Tipp, Pop Täpp Väike- Maarjas.

□ Kihelkonnakoolide näite- mängude konkursil saavutasime 1. koha. Tublid näitlejad on Marit Sirgmet, Merit Karm, Keiry Raik, Liis Danilas, Virge Pent, Caroly Kasemets, Mari- Ann Kundla, Marilii Pohlak, Ellen Anett Põldmaa.

□ Osalesime joonistusvõist- lusel “Roheline Euroopa”. Au- tasustati Annika Liivakut 6. klassist ja Annika Jaanimägi 9. klassist.

□ Kunderi joonistusvõistlu- sel kuulus autasustatute hulka Annika Jaanimägi.

□ Matemaatikavõistlusest Känguru võttis osa 15 õpilast. Parim tulemus oli Marit Sirg- metsal.

Kindlasti jäi mõni hea tegu märkimata! Vabandan nende laste ees, kes kogemata nimeta- mata jäid.

Suvi on puhkamiseks! Kasu- tage ära need võimalused, mida pakub meie lühike põhjamaine suvi. Kohtume sügisel teotah- te- liste ja puhanutena! Järgmise aasta saavutuste rida tuleb kind- lasti pikem!

1. klassi tulevate laste doku- mente võetakse vastu koolis igal tööpäeval kella 9.00- 12.00. Infot saab koolist telefonil 323 7339.

Siiri HIIESALU,
Simuna kooli
õppealajuhataja

Kiltsi koolist möödunud õppeaastal

Kiituskirjaga autasustatud: Minna Joor, Riki-Brigita Mitt, Tair Stalberg, Johanna Künnapuu, Egert Vinogradov, Triin Käbin

Ainealase kiituskirjaga autasustatud: Ragnar Mednikov (loodusõpetus, inglise keel), Hanno Peipsi (matemaatika), Matis Leemets (matemaatika, geograafia)

Nimi kantud koolikeskkonna looja ja hoidja auraamatusse: Minna Joor, Reivo Nugis, Johanna Künnapuu, Egert Vinogradov, Erika Varik, Linda Joor, Anna-Maria Joor. - Sellesse raamatusse kantakse nende õpilaste nimed, kes on klassis eriliselt silma paistnud koolielu positiivsemaks muutmisel.

Maakondlikud olümpiaadid

Bioloogia: 7. klass Vassili Niroda (3. koht); Matis Leemets (10. koht), 8. klass Mairo Märtsin (12. koht); 9. klass Andres Niroda (6. koht), Kristo Hiilaid (9. koht). Juhendas õpetaja Mall Võhandu.

Keemia: 8. klass Triin Käbin (2. koht), osales Janne Hiilaid. Juhendas õpetaja Mall Võhandu.

Matemaatika: 4. klass Hanno Peipsi (10. koht), osalesid Triinu Hiilaid, Ragnar Mednikov, 5. klass Martin Kõõp (11.-14. koht), 7. klass Matis Leemets (12.-13. koht), 8. klass Triin Käbin (11.-13. koht). Juhendas õpetaja Larissa Käbin

Geograafia: 7. klass Matis Leemets (9. koht), 8. klass Triin Käbin (7. koht) osales Mairo

Märtsin. Juhendas õpetaja Merje Leemets.

Ajalugu: 7. klass osalesid Vassili Niroda, Peetr Baiduza, 9. klass Andres Niroda (14.-15. koht). Juhendas õpetaja Lembit Keerus.

Olümpiaadide tulemustes on kohad märgitud nendele õpilastele, kes oma tulemusega olid vähemalt esimese poole sees, arvestades osavõtjate arvu.

Võistlused, viktoriinid

Maakondlik loodusajakirjade viktoriin: 7. klass Vassili Niroda, Matis Leemets, Peeter Baiduza – võistkondlik 1. koht. Osales 8. klassi võistkond. Juhendas õpetaja Mall Võhandu.

Sten Arulaan 5. koht Lääne-Virumaa noorte meistrivõistlustel suusatamises, 15. koht ETV-Hansapanga noorte suusasarja 2. etapil. Juhendas Urmas Kullas.

Valla koolide algklasside luulevõistlustel 1. klass Minna Joor (1. koht), 2. klass Riki-Brigita Mitt (2. koht), Reivo Nugis (3. koht), 3. klass Anu Limberg (3. koht), 4. klass Ragnar Mednikov (1. koht). Juhendasid õpetajad Ene Kruve ja Siret Mätas.

Pranglimise (peastarvutamise võistlus) maakondlikku finaali pääses meeste arvestuses Hannes Odaras 9. klassist. Juhendas õpetaja Larissa Käbin.

Korraldati 2 veefestivali rahvusvahelise projekti „3 + 3” raames.

(Osalevad kolm maakonda Soomest ja kolm maakonda Eestist.) Läbiviija Mall Võhandu.

Osaleti maakondlikul keemiamälumängul ning terviseviktoriinil.

Osaleme ka “Comenius 1” projektis. Selle projekti raames käisid õpetajad Siret Mätas ja Olga Mets Ungaris ning 2 õpilast Soomes. Sügisel võõrustab Kiltsi kool õpilasi ja õpetajaid Soomest ja Ungarist. Selleks ajaks valmib Eesti rahvakalendri tähtpäevi ja ajalugu kajastav kalender, mis kingitakse sõpruskoolidele. Kalendri valmistamisse on kaasatud kõik õpetajad ja keskastme õpilased. Juhendab õpetaja Merje Leemets.

4 õpilast külastas sõpruskooli Monnis.

Võõrustasime Hausjärvi kooli 11 kunstikallakuga lõpuklassi õpilast ning õpetasime neile kuivviltimist. Juhendas Sven Tammoja.

Eduka teie õpilastele korraldasime talvel loodusmatka Sagadisse ja kevadel kanuumatka Nõmme jõel. Kevadel läbisid 4.-8. klassi õpilased Äntu loodusõpperaja koos vastavate töölehtede-ülesannetega. 1.-3. klass läbis kooli loodusõpperaja.

4.-9. klassi õpilased osalesid aktsioonil „Teeäred korda”. Koristasime prahi Ebaverest Pikivereni ning Kiltsi mõisast Vaoni, k.a Kiltsi alevik.

Koostasime Kiltsi mõisa uus infovoldiku, märgistasime loodusõpperaja uued punktid. Viimase kohta

valmis ka 14 küsimusega tööleht. Raja läbinute ja küsimustele õigesti vastanute vahel loositakse sügisel välja mõisa ja kooliga seotud meeneid. Tõsi küll – selleks peab ostma Kiltsi mõisa infovoldiku, mis maksab 15 krooni.

Loomelaagris tegeldi talvel portselanimaaliga (kunstnik Regina Terra), siidimaaliga (Merje Leemets), nahatööga (Leelo Paas). Laagrilisi oli 16 last ja täiskasvanut üle Eesti. Suvel töötab kaks laagrit. Need on toimunud juba 15 korda. Kavas on järgmised tegevused: keraamika maapõletus (Merje Leemets), klaasikunst (Seekord on tegemist tiffani vitraažiga.) (Merike Ilves), viltimine (Kristel Kaiv) ja uue alana separatöö (Peep Joost). 16. laagris augustis on plaanis õlimaali (Priit Petrov), puutöö (Egon Leemets), viltimine (Kristel Kaiv), keraamika rakupõletus (Merje Leemets) ja betoonskulptuur (Tiina Schönberg Rootsist). Kahjuks peab mainima, et kõik kohad on juba broneeritud. Võib küll juhtuda, et mõned registreerunud jäävad tulemata – seega võiksid tõsiselt huvitatud võtta enne laagrite algust ühendust korraldaja Merje Leemetsiga (merje@v-maarja.ee).

Talvel juhendas Merje Leemets Keila SOS lasteküla lapsi, kes osalevad ka meie laagrites.

Lembit KEERUS,
Kiltsi põhikooli direktor

Suvised üritused Kiltsi lossis

15. juuni seisuga on Kiltsi lossi mai ja juunikuu jooksul külastanud 763 inimest. Huvi meie vastu kasvab. Aktiivselt osaleme külastusmängus „Unustatud mõisad”. Lähim külastuspäev selle mängu raames on neljapäeval, **29. juunil**. Päeva suurürituseks on ansambli **BALTIC BARAOGUE** esinemine kontserdiga „**VIVA VIVALDI**”- barokkajastu muusika, instrumendid ja kostüümid. Kontsert algab kell 18.00, pilet maksab 25 krooni. Kohtade arv meie saalis on piiratud, seepärast korraldame piletitte eelmüügi. Piletit on võimalik osta Kiltsi mõisast, kui loss on külastajatele avatud. Samal päeval kell 12 esineb Väike-Maarja lasteaiarahvapilliansambel **SIRILI** ning 14.30 Kiltsi laulu- ja tantsumemmed. Tegutseb loomelaager.

Informatsiooniks veelkord kü-

lastusajad ja hinnad.

Esmaspäev-teisipäev 9.00 – 13.00

Kolmapäev-reede 9.00 – 19.00 (alates kella 13.00 giid)

Laupäev-pühapäev 11.00 – 19.00 (giid)

Kokkuleppel võimalikud ka teised ajad.

Gruppidel soovitatav ettetellimine.

Piletid: täiskasvanud 10.-; perepilet (2 täiskasvanut + lapsed) 15.-; õpilased ja pensionärid 5.- Võõrkeelse (inglise-, saksa-, soome-, rootsi-, venekeelse) giidi lisatasu 100.- (4 viimase keele puhul kindlasti vajalik ettetellimine).

Jälgige reklaami valla teadetahvliel või Internetis Kiltsi Põhikooli kodulehel, link “Uudised” > “Unustatud mõisad”.

Lembit KEERUS

200 aastat ümbermaailmareisi lõppemisest

Kolm aastat tagasi tähistas Krusensterni nimeline MTÜ ja Kiltsi kool Adam Johann von Krusensterni ümbermaailmareisi algust rahvusvahelise kongressiga. Selle tähtpäeva puhul anti Eesti Posti poolt välja ka admirali portreega postmark koos eri ümbrikuga. Vahepealse aega on jäänud mitmeid üritusi, mis seotud Kiltsi mõisaga. Märkimist väärib, et 2005. a ilmus mõisate sarjas postmark Kiltsi mõisast. On harukordne, et nii lühikese ajaga on olemas ühe kohaga seotud kaks postmarki.

12. augustil algusega kell 11.00 toimub Kiltsi lossis rahvusvaheline konverents „**Krusenstern ja tema aeg**”. Ettekannetega esinevad Aleksei Krusenstern Peterburist, Tiit Oja Rahvusarhiivist, Alla Belenkova Puukini-nimelisest Lütseumist, Heino Mardiste Geograafia Seltsist, Erki Tammksaar Baeri Majast. Antakse välja ettekannete kogumik ning ülevaade A. J. Krusensterni tegevusest. Eelpoolnimetatud trükiseid on toetanud **Jaak Läänemetsa Uuetoa talu, perearst Mall Lepiksoo, Pandivere Vesi OÜ, Diner AS, Väike Palmiste, Kersti Alt, Leili Allikalt, OÜ Puhastuseksperit, AS Pandivere Ehitus, Hanno Tamm, Kaarin ja Ants Tamm** Osalevad Krusensterni perekonna liikmed. **Kõik külalised on teretulnud.**

Päev varem, seega 11. augustil toimub aga pidulik pargade panek admirali hauale Tallinna Toomkirikus. Arvatavasti osalevad tseremoonial ka Saksamaa-, Venemaa- ja Jaapani Suursaatkondade esindajad.

Lembit KEERUS

Kokkuvõtte Väike-Maarja Gümnaasiumi 2005./2006. õppeaasta huvitegevusest

Taas särab taevast päike ja meelitab veel tööl olevaid õpetajaid või viimastest eksamitest kosuvaid õpilasi ranna poole. On ju tore, et Eesti maa lühike suvi on oma hoo täiega sisse saanud ja päike suvatseb oma lahkust jagada kõigiga, ka meiega, kes me senimaani suurema osa ajast oleme pidanud veetma kontrollitöödeks õppides, uurimustööd või eseesid kirjutades või siis õpilastest viimase väljapigistamiseks mõeldud kirjatükke ette valmistades ja parandades. Kuum suvi – see on parim, mis meie kliima suudab pakkuda. Või ei? Kuidas soovite.

Igatahes seda tuleb küll järjekordselt tunnustada, et Väike-Maarja gümnaasiumisse on sattunud terve rida parimaid õpilasi. Keeruka ja mahuka koolitöö kõrvalt leitakse siiski aega osalemiseks erinevatel üritustel ja kaasalõõmiseks kõikvõimalikes ettevõtmistes, olgu need siis kooli või valla või mõne muu organisatsiooni algatatud.

Ma ei taha kellegi rannaaga otsatu artikli lugemisega piirata, seepärast jätan üles loetlemata igasugused individuaalsed saavutused spordis, sest need on kajastunud senistes valalehtedes, samuti maakonnalehes. Küll aga tahan ära märkida mõned

suurepärased tegemised huvivaldkonnas läinud õppeaastal.

Kooliaasta algas totaalse muudatusega – Väike-Maarja gümnaasiumi vormimütsidega. Paljud õpilased olid endale kevadel koolimütsi tellinud ja kandsid seda avaaktusel au ja uhkusega. Esimesse klassi astujatele oli koolimüts üllatuskingituseks ja verivärsked õpilased jäid sellega igati rahule. Aktusel kaaslaste päid ehtivaid mütsi vaadates lisandus tellijaid veelgi.

Sügisel jäab ka edukalt õppinud õpilaste vanematele korraldatud kooli direktori vastuvõtt, kus eeskava vedasid loomulikult õpilased ise.

Detsembri keskpaika jäi tüdrukute tantsuõistlus, mida kehalise kasvatusõpetaja Gaide Ilves juba mitmendat aastat korraldab. Osalejate eeskavade professionaalsus ning publiku rõhkus on igati suurepärase ettevõtmise tõestuseks.

Detsembris lisasime oma igapäevastele kogunemistele algklasside eeskujul advendiesmaspäevad, süntasime advendiküünlad ja pakkusime lisaks ka väikese meelelahutusliku etteaste päkapikkude, tantsijate ja lauljate abiga. Detsembri lõpus töötas kolm päeva jõulukohvik-galerii, mida võtsid toimetada tublid õpilased

11. a klassist, omapoolse toetuse andsid ka õpilasomavalitsuse liikmed. Kohvikus pakkusid õpilased omaküpsetatud kooke ja suupisteid, piparkooke, mahla, kohvi. Suurtel vahetundidel kõlas salongimuusika, üles astusid muusikakooli õpilased, Marju Metsman, perekond Vilu. Avatud oli kunsti- ja käsitöönäitus.

Veebruaris sai õpilaste kiiduväärse abiga teoks tehtud valla koolide ühine vastlapäev. Sellesse kuusse jäab ka Väike-Maarja koolide ühine Eesti Vabariigi aastapäeva aktus vabanduse ja ausamba juures, kus kõrvuti lehvisid koolide lipud, päästekool lisas suurejoonelisust oma kaudse vormidega, kõlasid sõnavõtted ning etteasted.

Väga meeleolukas oli muusikalektuurium, kus sel korral oli külaliseks emotsioonidest pakatav ja seltskond väga osavalt kaasa haarav Mihkel Mattisen.

Kevade suursündmuseks oli kindlasti õpetaja Egne Liivalaidi eestvedamisel toimunud kooli olümpiamängud, kus õpilaste osavõtt nii organisatoorses tegevuses kui võistlustel oli igati kiiduväärne.

Märkimisväärsed ettevõtmised on veel mitmeid. Mitmeid on ka tegemisi, mis olematu ajavaru või mõne muu põhjuse tõttu toimumata jäid.

Arvan aga endiselt, et meie kooli on õnnistatud suurepärase õpilastega, kes takistuste kiuste tahavad midagi teha, et halli koolipäeva killuke sära ning päikest tuua. On õnnistatud õpetajatega, kes suurele koormusele vaatamata võtavad vedada rasket ringijuhitööd. Nii nagu on alti ilmaga nurisejaid, nii leiab kurtjaid ja kaebajaid ka kõigis teistes valdkondades. Mina isiklikult tunnen päikese soojusest suurt rõõmu ja olen ääretult õnnelik sellise aastaaja olemasolu üle. Nii nagu ma olen õnnelik Väike-Maarja gümnaasiumi jätkuvalt teotavate õpilaste ja õpetajate ning meie suurepärase toetajate ja abiliste üle. Aitäh teile kõigile! Ja muidugi ohtralt kuumi naudinguid rannas!

Riina PÖLDMAA,
Väike-Maarja gümnaasiumi
huvijuht

* * * * *

Sügisel käivitus gümnaasiumihoones 16 huvialaringi, mõned neist ainepõhised. Põhikooli osas oli ringitööse kaasatud tüdrukute protsent 22,1%, poisse küll kahjuks vähe, vaid 4%. Gümnaasiumis olid vastavalt näitajad 73% ja 68%.

Huvitööst Väike-Maarja gümnaasiumi algklassides

Algkooliosas asus 2005. aasta sügisel õppima 146 õpilast, neist 83 poissi. Väike-Maarja õpilastel on hea võimalus käia kooli juurde loodud huviringides, mida juhendavad oma õpetajad. Meie õpilased osalevad ka valla huviringide töös: suusatamine, maadlus, judo, korvpall, puhkpilliorkester, showtants, laste lauluring ning lisaks tasulised nt muusikakool ja teistes piirkondades asuvad ringid. Kuna Väike-Maarjas on õpilastel väga palju erinevaid võimalusi sportimiseks ja muudes huviringides käimiseks, on siiski tore, et nii palju õpilasi käib meie kooli huvialaringides. Seda kindlasti osaliselt sellepärast, et ringide töö meie koolis ei ole tasuline, juhendajad on toredad-tuttavad õpetajad ning paljude ringide töö lõpeb enne koolibusside väljumist (lapsed saavad koju).

Algkooliõpetajate juhendamisel õppeaastal kunstiring – õp E.-R. Vend, 1. ja 2. kl rahvastepall – õp T. Saksa, 4. kl õpioskuste ring – õp S. Tammi, 2. kl. ansambel, solistid, mudilaskoor – õp K. Klaan, 3.-4. kl pallimäng – õp H. Noorlind, 1.-2. kl rahvatants – õp A. Lukman, näitering – õp L. Arumägi, 3. kl rahvatants ja Vigurivänt – õp E. Liivalaid. Koolis toimuvatest ringidest võtab osa 142 õpilast – 77 tüdrukut ja 65 poissi. Osa õpilasi võtab osa mitme ringi tööst. Väljaspool kooli toimuvates huviringides käib 89 õpilast –

39 tüdrukut ja 50 poissi. Seega kokku käiakse erinevates ringides 231 juhul.

Ringide töö on olnud aktiivne ja aidanud kaasa erinevate klasside õpilaste suhtlemisele. Lisaks igapäevasele vaba aja veetmisele, enese arendamisele ja treenimisele on erinevad ringid abiks igapäevase koolielu elavdamisel. Kunstiring koordineerib oma töödega koolimaja kaunistamist erinevateks tähtpäevadeks ja korraldab 2-3 näituse väljapanekut aastas. Rahvatantsuga, lauluga ja näitlemisega tegelevad õpilased on saanud esinemisvõimalusi nii meie koolis, kui ka väljaspool. Klassijuhatajad ja ringide juhendajad on aktiivselt osalenud ka erinevatel konkurssidel ja võistlustel ning õpilased on saavutanud silmapaistvaid tulemusi. Tulemusi kajastame pidevalt nii pildis kui sõnas kooli koduleheküljel.

Algklasside 2005./2006. õppeaasta oli täis nii traditsioonilisi üritusi kui ka põnevaid ühekordseid ettevõtmisi. Korraldasime nii koolisiseseid kui ka ülevallalisi üritusi. Kõikide klassiväliste tegemiste taga on huvijuhil alati toeks olnud luuletusi, näitemänge ja võimlemiskavasid õpetavad fantastilised klassijuhatajad. Aitäh teile, toredad kolleegid!

Egne LIIVALAID,
algklasside huvijuht

Maakondlikud olümpiaadid 2005./06. õppeaastal 1.-10. koht

Maakondlik õpioskuste olümpiaad

5.b, võistkondlik 1. koht, juhendaja Karin Kiik
Karet Eesmäe
Hellana Läänemets
Taavi Orro
Pille Poom
Maarika Sesmin

Muusika

Kerli Erras, 11.a	2 koht	õp L. Ipsberg
Tuuli Vilberg, 7.a	3 koht	õp L. Ipsberg
Sigrid Münter, 11.a	3 koht	õp L. Ipsberg

Maakondlik kirjandivõistlus

Elo Võhandu, 7.b	2. koht	õp J. Puksa
Marie-Helena Skukovski, 8.b	2. koht	õp E. Kiisküla

Matemaatika

Sven Sabas, 8.a	6.-7. koht	õp M. Kalvet
Taavi Orro, 5.b	6.-7. koht	õp H. Reinart
Henri Manninen, 7.b	8.-9. koht	õp M. Kalvet

Geograafia

Raivo Tammus, 11.a	5. koht	õp R. Luha
--------------------	---------	------------

Ajalugu

Madis Metelitsa, 9.a	7. koht	õp A. Püvi
Kairi Kaasik, 10.a	10. koht	õp A. Püvi
Maarika Leisson, 12.a	7.-8. koht	õp A. Püvi

Bioloogia

Tarmo Tähiste, 7.a	7. koht	õp L. Aren
Margo Nõukas, 11.a	8. koht	õp L. Aren

RAHVASPOORDIKLUBI TEATAB

HARJUTA TERVISEKS!

Lõpuks on võimalik oma tulemusi jälgida ka valla kodulehel: Sport – Harjuta Terviseks! Kokku on külastanud üritust 696 inimest 2312 korral.

Asi toimib, aga üks asi häirib, see on paberite pidev sodimine on paberite pidev sodimine. Veelkord tuletan meelde, et arvestame ainult neid märkmeid, mis on kirjutatud trükitähtedega ja selgelt loetavalt. Tublimad 10.06 seisuga olid järgmised osalejad:

1. Raul Vink (74 osaluskorda, 7 boonuspunkti)
2. Öie Altermann (53; 5)
3. Elo Võhandu (49; 4)
4. Tiina Eesalu (44; 4)
5. Tair Stalberg (34; 3)
6. Airi Einsalu (32; 3)
7. Helerin Seepter (32; 3)
8. Riina Jalast (31; 3)
9. Tiit Liblikmann /27; 2)
10. Viivi Lõhmus (26; 2)
11. Tõnis Marjaloov (26; 2)
12. Maris Viikberg (22; 2)
13. Terje Ruuben (19; 1)
14. Signe Liblikmann (18; 1)
15. Merike Adamson (18; 1)
16. Anneli Ljajina (18; 1)
17. Kristin Bašmanova (17; 1)
18. Kristel Püss (16; 1)
19. Andres Aksel (16; 1)
20. Sirje Fimberg (16; 1)
21. Rita Õiglane (15; 1)
22. Virve Kask (15; 1)
23. Margus Hein (15; 1)
24. Mait Jalast (14; 1)
25. Virgo Veedler (12; 1)
26. Sten Arulaan (12; 1)
27. Luigi Eesalu (12; 1)
28. Andra Kortin (12; 1)

PANDIVERE RATTARALLI

Pandivere rattaralli läks korra. Võistles 144 inimest. Sellist võistlejate hulka varem ei ole olnud. Organistaatoritele tegi töö keeruliseks see, et erinevaid võistlusklasse oli väga palju. Järgmisel aastal planeerime 55-kilomeetrise distantsi teistmoodi, kuna teeolud praegusel distantsil on kohati maanteerattale väga ebamugavad. Samuti tahame meelitada suurema hulga rahvast sõitma 55 kilomeetrit.

Tublimad olid:
Meesveteranid, 55 km tänavaratas

1. Ilmar Mesi
 2. Meelis Veilberg
 3. Riho Kapp
- Mehed, 55 km, tänavaratas
1. Mirko Põldma
 2. Siim Holtsmann
 3. Janek Kask
- Naised, 28 km, maastikuratas

1. Eret Aun
2. Kristel Vallaste
3. Ave Konso

- Poisid 3-4 aastat, 500 m
1. Patrick Kalda
 2. Marius Kaarjärvi
 3. Riko Tobreluts

- Poisid 7-8 aastat, 2 km
1. Urmas Lemvald
 2. Rauno Ojasalu
 3. Indrek Basmanov

- Poisid 11-13 aastat
1. Rain Vaab
 2. Tanel Laomets
 3. Kaur Tiisler

- Poisid 17-18 aastat, 14 km
1. Roland Liiv
 2. Lauri Lumiste

- Tüdrukud 5-6 aastat, 1 km
1. Häly Raidla
 2. Margit Basmanova

- Tüdrukud 9-10 aastat, 2 km
1. Getter Kangur
 2. Annika Kroll
 3. Martha Abner

- Tüdrukud 11-13 aastat, 14 km
1. Selin Valk
 2. Leaanika Ehlvest

- Tüdrukud 14-16 aastat, 14 km
1. Elo Võhandu
 2. Tüdrukud 7-8 aastat, 2 km

1. Anett Triebstok
2. Andrea Randmaa
3. Kristel Kahr

- Tüdrukud 3-4 aastat, 500 m
1. Keneli Pohlak
 2. Liisi Sillamaa
 3. Maris Nõmmiste

- Poisid 14-16 aastat, 14 km
1. Ivar Vaab
 2. Kristjan Nurmsalu
 3. Roland Liiv

- Poisid 9-10 aastat, 2 km
1. Gert Raidla
 2. Jan Juhanson
 3. Tair Stalberg

- Poisid 5-6 aastat, 1 km
1. Kaarel Trepp
 2. Airo Randmaa
 3. Ken Tomberg

- Naisveteranid, 14 km
1. Öie Malmberg
 2. Lea Vimberg
 3. Krista Kõue

- Naised, 14 km
1. Geidi Kruusmann
 2. Imbi Lumiste

3. Riina Jalast
- Mehed 28 km, maastikuratas
1. Janek Trepp
2. Janek Vasemägi
3. Aivar Pärnamets

- Meesveteranid 28 km, maastikuratas
1. Hillar Valk
 2. Raivo Aun
 3. Toomas Uudeberg

- Suur tänu sponsoritele, kes oma öla alla panid, et üritus õnnestuks!

PEATOETAJA: VÄIKE-MAARJA VALD

SUURSPONSORID: AVISPEAMEES OÜ, LOOMSE-TE JÄÄTMETE KÄITLEMISE AS, KAARMAKTAS, IVAX OÜ, OÜ HEKTALI, JOOSAND OÜ

SPONSORID: DINER AS, ANTAARES AS, CLEAN UP OÜ, FIE VALTER PUGONEN, MÜÜRIKU FARMER OÜ, FIE Väike Palmiste VÄIKE-MAARJAAPTEEK, PLOKAS, FIE KALEV EESMÄE, ENAR OÜ.

Samuti täname kohtunikke ja kõiki teisi abilisi.

VALLA MEISTRI-VÕISTLUSED

Rannavõrkpall
Eelmisel aastal toimus rannavõrkpalli võistlus augusti algul ja siis oli huvi tagasihoidlik. Sellel aastal tõime võistluse Pandivere päeva ette ja lootsime, et see toob pealtvaatajaid rohkem kohale, aga ikkagi eksisime. Võistkondi tuli kohale viis.

Rannavõrkpalli parimad:
1. Võistkond MİRKA (Rivo Täheste, Tõnis Niinemets, Kunnar Püvi)

2. Võistkond JACOB (Risto Jakobson, Sten Anslan, Timo Kalter)

3. Võistkond KRINDEKO (Kaido Elvre, Andrus Soidla, Ivar Uuspõld)

Parim naiskond oli PÄIKSE-KE (Tatjana Metsa, Nelli Lusmägi, Maili Tannbaum, Juta Vilgelm).

Ants RIKBERG

IV Laekvere-Simuna rahvajooks

11. juunil toimus IV Laekvere-Simuna rahvajooks. Alus sai sellele üritusele pandud 2002. aastal jõulude paiku, kui Vaimar Abel tegi ettepaneku jooksuürituse algatamiseks. Abilisteks tulid Muuga kehalise kasvatuse õpetaja Aivar Kondoja ja Laekvere kehalise õpetaja Ivi Maidla. Ka tollaselt valla juhtkonnalt saime toetuse.

I Laekvere-Simuna rahvajooks toimus 2003. a juunis. Osales 32 jooksjat. Võitsid Tanel Veelmaa Rakverest ja Kersti Naarits Roelast. Jooksudistants oli 10.2 km ja joosti Laekvere-Simuna suunas. II jooks oli järgmisel aastal Simunast Laekverre. Osalejad 66. Kiiremad olid Andrus Lein Vinnist ja Merike Etverk Rakverest. Osalejate vahel loositati välja jalgratas ja veel palju teisi auhindu sponsoritelt. III rahvajooksul oli juba 96 osalejat. Kiiremad Ranno Aun Rakverest ja Kaja Vals Tallinnast. Tänavusel IV Laekvere-Simuna rahvajooksul oli 95 võistlejat. Kiiremad olid Vjatšeslav Kõõlev ja Julia Bulina Sillamäelt. Mõlemad

jooksjad võtsid oma nimele jooksurekordid, mis on nüüd 32.29 minutit ja 40.37 minutit.

Kõigist neljast jooksust on osa võtnud Väike-Maarja vallast Tiia Luht, Inna Läll, Karlis Karm ja Madis Sillamaa. Tahan tänada abistajaid, eriti Väike-Maarja vallavalitsust ja Laekvere vallavalitsust, kes on selle ürituse peatoetajad. Nimeliselt soovin tänud öelda Hans Kruusamäele, Margo Klaasmäele, Gustav ja Kulle Põldmaale, Tõnu Lepnerile ja Avo Pardile. Samuti kohtunikele Siiri Hiiesalule, Eve Põldmaale, Kairi Kasule, Aivar Kondoja, Ivi Maidlale, Vaimar Abelile, Väino Kondoja, Aldur Kasemetale, kes on aidanud seda üritust läbi viia.

V Laekvere-Simuna rahvajooks toimub 10. juunil 2007. a. Jään ootama Teid, jooksuhuvilised! Ilusat suve kõigile!

Hillar KASU,
Simuna spordihoone juhataja

Pandivere Paeriigist

(algus märtsikuu infolehes)

Korrastatud **paepaljand** Tamsalu lubjapargis jutustab paekivi tekkelugu (põhjalikuma ülevaate saab paemuuseumis). Kõrvalasuv, samuti korda tehtud **paemurrus** võib ette kujutada, kuidas toimus töö. **Paemurrus** murti kivi massiivist lahti käsitsi kangi, kiilude ja vasara abil ning tükeldati pommiga (metallmuna puust varre otsas) parajaks. Kivi laoti riita murre põhjale, kust veeti hobustega ära. Katendi muld ja moreen kobestati kirkaga ja kärutati puistangusse.

Paekarjääris tehti sama **puur-lõhketööde** abil.

Tamsalu paemuru lähedal on maa-ahju varemed. **Maa-ahi** oli kõige varasem paekivist lubja saamise võimalus. Ahi oli ümmarguse või ovaalse 1,5-7 m läbimõelduga pealt kumeralt ahenev 3-5 m kõrgune paekivist laotud, seest tugevama kiviga vooderdatud ruum. **Maa-ahju** juurde veeti kivi hobuvankritega. Kivi laoti ahju nii, et kütteava taha jäi kolde-ruum ja selle kohale kivide vahele vertikaalsed suitsukanalid kuni ahju üläääreni. Kõeti puudega nädal aega, nii et temperatuur tõusis 1100-1300 kraadini. Ahi jahutati maha ja lubjaks põlenud kivi võeti ahjust välja kandekasti või kotiga.

19.-20. saj vahetusel hakati Eestisse rajama palju tootlikumaid lubjaahje - **ringahje**. (Tamsallu 1898, Rakkesse 1910). **Ringahjude** juurde veeti kivi murrust rullikutega hoburauteed pidi. Ringahjus oli 16

kambrit, mis põletamise ajaks isoleeriti omavahel jõupaberiga. Kambrisse laoti kivi nii, et laes olevate kütteavade kohale moodustusid lõõrid, mida täideti ahju laelt pidevalt puudega, hiljem põlevkiviga. Tuli käis ahjus ringi. Pidevalt oli nädala jagu tules kolm kambrit, kolm jahtus, kolme laoti kivi, kolme tühjendati ja neli oli remondis. Kambrist kanti lubjaks põlenud kivi kahemehe kandekastidega raudteevagunitesse.

Tamsalus oli kokku 3 ringahju. 1963 seiskus üks ringahi, 1980 teised. Viimaste ahjude varemed ja korsten on hästi säilinud ning korrastatud.

Maa- ja ringahjudes on töö tsükline: ahju täitmine, põletamine, jahutamine, tühjendamine olid raskesti mehhaniseeritavad. Seepärast võeti kasutusele **ahjahjud**. Nende laele tõsteti kivi vintsi abil kopaga ja puisutati ahju koos vähese kivisõega. Kõeti puudega, hiljem põlevkiviga ahju all-osas paiknevast neljast väliskoldest. Ahju alt võeti lubjaks põlenud kivi pidevalt välja ja toimetati raudteevagunitesse. Kivi liikus ahjus raskuse toimele pidevalt ülalt alla, ülal esmalt sooje, keskosas põles lubjaks ja all jahtus maha.

1907 ehitati Limbergi poolt **Tamsallu** esimese **ahtahi**, 1936 teine. Neid varustas kiviga kuni 1975. a. ni. ***Tamsalu (Sääse) lubjakivikarjäär**, edaspidi hakati kivi vedama Karinult. **Ahtahjud** seiskusid 1994. a. ***Tamsalu lubjatehase** **ahtahjude varemed** asuvad linna edelanurgas vahetult Tallinn-Tartu raudtee ääres.

Tänapäeva **paearhitektuuri** heaks näiteks on **Tamsalu kultuurimaja**, mis on ehitatud kunagise Tamsalu mõisa parki häärberi kohale. Tema esinduslikkuse tagab Saaremaa dolomiidiga tehtud välisviimistlus.

Uudeküla mõisa taga asub ***Hanson** lubjaahi ja **paemurd**. Ovaalse (7x5m) **maa-ahju** esi- ja tagaküljel on sirded 5 m ulatuses. Ahjudel on kaks kütteava. Kütteava pealmisest äärest ahju ülaserani on 3,6 m. Ahjust sadakond meetrit ida poole jääb veega täitunud **paemurd**.

Porkuni paemuuseumis saab ülevaate paekivi tekkest. Sajad miljonid aastad tagasi oli Eestimaa kohal meri. Vees elutsesid mitmesugused mereloomad. Nende lubised koidad sadestusid aastate jooksul ja kivistusid koos meremuda, liiva, kruusa ja saviga. Kui meri taganes, katust see järk-järgult mullakihi. Ka praegu võib paekivis näha erikujulisi lubikivistisi e fossiile. Samuti saab muuseumis teada, kus Eestis leidub paasi, kus ja kuidas on seda kasutatud ja kasutatakse.

Paemuuseumist mõnesaja meetri kaugusel pargis asub 6 m kõrguse paepaljandiga vana **Porkuni paemurd**. Seal on näha, nagu Tamsaluski eri ajastutel sadestunud paekivikihid.

Vao tornlinnuse-museum

Samast üle 1 km kaugusel on ***Järvajõe (Vistla)** maa-ahju vare, mis on ligi 6 m kõrgune, läbimõelduga 7 m. Ahju juures on kinnikasvanud ligi 2 m kõrguse seinaga ***paemurd**.

Nii kive kui lubja kasutati ehitustel. Ka Porkuni keskaegne linnuse väravatorn, kus asub muuseum, ja ka mõisahooned on ehitatud paekivist. Need kõik asuvad Porkuni järve saarel. Kuid kaunis ja legendide-rohke **Porkuni järv** ei olegi päris järv, vaid hoopis allikatest toituv **Valgejõe** rajatud paisjärv. Kunagi olnud Valgejõe isegi laevatatav. Taani laevad jäänud sõjakäigul ajal jõe kinni, kuna vesi kadus järsku ära. Seda on juhtunud ka Porkuni järvega.

Põltsamaa jõgi (ülemjooksul ka Vao ja Kilti jõgi) saab omakorda alguse **allikatest**, mis asuvad Tamsalu - Väike-Maarja maanteest Ilumäe lähedal mõnisada meetrit lõuna pool Vao ürgorus.

Kohati kuni 3 m paksuste müüridega **Väike-Maarja kirik** on ehitatud 14. saj paekivist. Legendi järgi toodi kivi Antust, kuid võib arvata, et see toodi lähemalt, kas Kaarmalt, Ebaverest või Vaost.

Kaarma maa-ahju kaarjat muruga kaetud seinat võib näha Kaarma bensiinjama kõrval, kus ahju sisse on paigutatud piknikulaud. ***Kaarma paemuru** sein aga jääb mõni-

sada meetrit lõuna poole. Selle lõikab läbi valgustatud jalgratta-kõnnisuusatee.

Antu mõisa viinavabrikust on säilinud paekivist hoonete **varemed** ja tahutud paekivist väga heas seisundis üle 20 m kõrgune ***korsten**.

Antu mõisa tagant allikast saab alguse **Nõmme jõgi**, mis põldude ja metsade vahel loogeldes suubub **Põltsamaa jõkke**. Ta moodub **Punamäe linnamäest**, kus koos **Järveojaga** olid muinasajal, siis veerikamana, linnusele tõkkeks. Neemiklinnuse kolm eri osa olid ümbritsetud lahtistest **paekivist** laotud **vallidega**.

Muinaseestlaste hiiepaigast **Ebavere mäest** jutustab legend, et kunagi voolas siin suur jõgi, kuid pidi lahkuma, jättes järele seitse kaunist **Antu järve**.

***Ebavere paemurd ja lubjaahi** asuvad Ebaveres Kilti-Vao tee kolmnurgas metsa sees.

Vaos on teada kaks paemurdu: ***Vao mõisa** ja ***Vao-Õbediku** (selle ka lubjaahi). Viimase paasi kasutati Eesti ajal Tallinnas Lorupi klaasivabrikus, 1950. a-tel Järvakandi klaasitehases. **Vao torn** (14. saj) nagu ka 18.-19. saj ehitatud teised **mõisahooned** (sh **tuuleveski**) on paekivist. Ehitised on Vao mõisa paemuru kivist, kasutatud on ka omatoodetud lubja.

(järgneb)

Antu mõisa viinavabriku korsten

Külastati valla kultuuriloolisi paiku

Väike-Maarja raamatukogu, muuseumi ja turismiinfopunkti ühisel eestvedamisel oli 9. juunil võimalik osaleda bussiekskursioonil "KULTUURILOOLINE VÄIKE-MAARJAVALD".

Alustati Väike-Maarja muuseumist, külastati Ebavere mäe, Vao tornlinnust, Kiltsi, Varangu, Pudivere, Avanduse ja Muuga mõisaid, käidi Unikülas ja Avispeal.

Huvilised said täiendada oma koduloolist pagasit ning kuulda näha mõndagi uut.

Jumalateenistused

Väike-Maarja kirikus

Armulauaga jumalateenistused ehk missad toimuvad Väike-Maarja kirikus **igal pühapäeval algusega kell 12.00**

Surmuaiapäha toimub pühapäeval, 16. juulil algusega kell 12.00 kirikuaias.

Lähimad kontsedid Väike-Maarja kirikus (algus kell 20.00)

R 30. juunil, Liina Saari - sopran, Mari-Liis Uiho - viiul, Andres Uiho - Orel.
Kavas Bach, Händel, Lüdigi, Sink, jt.

N 06. juulil, Tajo Kadajas ja Jassi Zahharov "Teiselpool vett"

L 15. juulil, Moskva vanamuusikaansambel "Da camera e da chiesa"
Kavas Antonio Vivaldi ja Tomaso Albinoni

R 21. juulil, Margarita Voites, orelil Ulla Krigul "Ave Maria"

EELK Väike-Maarja koguduse aadress: Tamme 3, 46202 Väike-Maarja. Koguduse vaimulik on Ahto Mäe. Tel 5117552; 3261956, e-post: vaike-maarja@eelk.ee

Simuna koguduses

R 23.06 kell 11.00 – surnuaiapäha jumalateenistus Simuna surnuaial
kell 12.30 – armulauteenistus Simuna kirikus
kell 13.00 – Võidupäha miiting ausamba juures

L 24.06 kell 12.00 – Ristija Johannese sünnipäeva e jaanipäeva jumalateenistus

P 25.06 kell 12.00 – 3. nelipühajärgse pühapäeva jumalateenistus
kell 14.00 – surnuaiapäha jumalateenistus Ao kalmistul

P 02.07 kell 12.00 – 4. nelipühajärgse pühapäeva jumalateenistus
kell 14.00 – jumalateenistus Rakke vanas vallamajas

P 09.07 kell 12.00 – 5. nelipühajärgse pühapäeva jumalateenistus
kell 14.00 – armulauaga palvus Veneveres

P 16.07 kell 12.00 – 6. nelipühajärgse pühapäeva jumalateenistus

P 23.07 kell 12.00 – 7. nelipühajärgse pühapäeva jumalateenistus

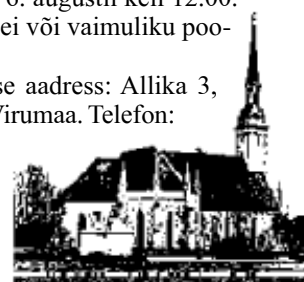
L 29.07 kell 18.00 – akordioniorkester "Tremolo" kontsert

P 30.07 kell 12.00 – 8. nelipühajärgse pühapäeva jumalateenistus

Simuna kirik ja kirikutorn on külastajatele avatud kolmapäeviti 12.00-15.00 ja laupäeviti-pühapäeviti 11.00-15.00.

NB! Kuldleeripäha toimub Simuna kirikus 6. augustil kell 12.00. Palume registreerimiseks pöörduda kantslei või vaimuliku poole.

EELK Simuna Siimona ja Juuda koguduse aadress: Allika 3, 46401 Simuna, Väike-Maarja vald, Lääne-Virumaa. Telefon: 323 7296. E-mail: simuna@eelk.ee. Koduleht: www.eelk.ee/simuna. Vaimulik diakon Tauno Toompuu. Telefon: 529 0651. E-mail: tauno.toompuu@eelk.ee

Avispea kirikus

**Igal pühapäeval
kell 10.30**

Avispea kiriku
vaimulik on
Eerek Preisfreund,
telefon 323 5450.

Muudatus A & K Caritas Hambakliiniku arstide puhkustes.

Dr Kersti Alt 17.07-31.07.2006. a
 Dr Krista Haugas 10.07-16.07.2006. a ja
 24.07-13.08.2006. a
 Suuhügienist Merike Uuspõld
 03.07-01.08.2006. a

Reedel, 7. juulil 2006 algusega kell 14.00
 toimuvad Triigi küla jalgpalliväljakul

Keskerakonna Noortekogu meistrivõistlused jalgpallis

Ootame rohket osavõttu!

Hea tantsumuusika
 kahemehebandilt

Bond Bänd ja
 "Kaido".

**Karaokede korralda-
 mine. Helitehniline
 teenus.**

Ain, 5669 3539.

Väike-Maarja SAUNA

lahtiolekuajad:

- Reedeti (meeste päev)
 kell 14.00 – 22.00 (sisse-
 pääs kuni 21.00)
- Laupäeviti (naiste päev)
 kell 13.00 – 21.00 (sisse-
 pääs kuni 20.00)

Tänuavaldus

Täname südamest kõiki, kes toetasid meid raskel ajal ja saat-
 sid viimsele teekonnale kallist REIN KULLI.

Omaksed

Tasa, tasa lööb aegade kell,
 alles jääb mälestus, hea ja hell ...

ASTA LEINASAAR	03.08.1942	-	24.05.2006
REIN KULL	09.03.1945	-	27.05.2006
GALINA NAZAROVA	03.04.1931	-	27.05.2006
ILMAR PUKK	15.12.1936	-	02.06.2006
LUDMILLA TEINBAH	12.12.1950	-	04.06.2006
ANTS NEIDRE	14.09.1937	-	07.06.2006
HILDA MATIKAINEN	17.02.1918	-	10.06.2006
EINO KÄÄRDI	15.03.1934	-	11.06.2006

Ei vanane ükski mees,
 kel nooruslik süda sees.

Palju õnne, Vilmar!

Triigi külaselts ja külarahvas

Kaks pisikest kätt pea püüdmas on päikest,
 pea algamas teed kaks jalga väikest ...

MAIRIT MÜÜRSALU 17.05.2006
 LAURA PALL 29.05.2006

Kasvage, olge rõõmsaf, terved ja tublid!

Õnnitleme cakamaid sünnipäevalapsi!

Olgu teil rõõmu üle murede
 ja tervist üle valude...

HELMİ LAUKSE	01.06	-	80
ÖNNELA PÄRN	02.06	-	75
ÜLO VILIDU	03.06	-	80
AINO-VILHELMINE PÄRN	07.06	-	91
AINO VIKBERG	11.06	-	70
LILLI TEIVA	11.06	-	75
VELDA PÄRNAMÄGI	13.06	-	75
ERNA FREIENTHAL	14.06	-	81
HELGO TERAV	15.06	-	83
ELLEN ESKEL	15.06	-	87
HELMİ KRUSIMAA	15.06	-	92
MARTA VALDMAA	16.06	-	83
REGINA VÖÖRAS	17.06	-	84
ERICH RÜCKENBERG	19.06	-	70
HELMİ TOOMSALU	20.06	-	83
ERICH RANDMETS	23.06	-	86
JAAN LUIK	24.06	-	75
SELMA LIIV	24.06	-	90
AINO SALUVEER	26.06	-	80
LEIDA JÖGIS	26.06	-	95
ALLI BIRNBAUM	27.06	-	75
IIVI EIGI	29.06	-	70
ELFRIEDE TEDREKULL	29.06	-	83
VERNER LILLEVÄLI	30.06	-	80
VILMA EHASTU	30.06	-	80

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

